साप्ताहिक चालू घडामोडी 29 मे ते 04 जून 2022

राष्ट्रीय बातम्या

पंतप्रधान मोदी PM-KISAN चा 11 वा हप्ता देणार आहेत.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी (PM-KISAN) उपक्रमांतर्गत , हिमाचल प्रदेशातील शिमला येथील 10 दशलक्षाहून अधिक शेतकऱ्यांना एकूण 21,000 कोटी रुपयांच्या रोख लाभांचा 11वा हप्ता वितरित करतील. गरीब कल्याण संमेलन या देशव्यापी कार्यक्रमाचा भाग म्हणून मोदी नऊ केंद्रीय मंत्रालयांद्वारे आयोजित केलेल्या 16 योजना आणि कार्यक्रमांच्या लाभार्थ्यांना व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे भेटतील, असे कृषी मंत्रालयाच्या निवेदनात म्हटले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- राष्ट्रीय कार्यक्रम हा वर्षभर **चालणाऱ्या आझादी का अमृत महोत्सवाचा** एक भाग आहे.
- 21,000 कोटी रुपयांच्या किसान सन्मान निधी योजनेचा 11वा टप्पा पंतप्रधानांच्या हस्ते जारी केला जाईल.
- दिल्लीतील पुसा संकुलातून कृषी मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर या कार्यक्रमात सहभागी होणार आहेत.
- PM-KISAN कार्यक्रम पात्रताधारक शेतकरी कुटुंबांना प्रति वर्ष 6,000 रुपयांचे आर्थिक प्रोत्साहन प्रदान करतो, जे 2,000 रुपयांच्या तीन समान हप्त्यांमध्ये देय आहे.
- हा निधी लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात त्वरित जमा केला जातो.
- पंतप्रधानांनी 10 कोटी शेतकरी कुटुंबांना 20,000 कोटींहून अधिक रुपयांचा दहावा हप्ता वितरित केला आहे.
- मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, हा देशातील सर्वात मोठा एकल कार्यक्रम असेल, ज्यामध्ये सर्व जिल्ह्यांमध्ये देशव्यापी चर्चा होईल ज्या दरम्यान विविध केंद्रीय कार्यक्रमांचा त्यांच्या जीवनावर कसा परिणाम झाला याबद्दल पंतप्रधान प्राप्तकर्त्यांशी संवाद साधतील.

पंतप्रधान रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाचा विस्तार FY26 पर्यंत करण्यात आला.

- पंतप्रधान रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (Prime Minister's Employment Generation Programme-PMEGP) आणखी पाच वर्षांसाठी, FY26 पर्यंत वाढवण्यात आला आहे. केंद्रीय सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालयाच्या निवेदनानुसार, 13,554.42 कोटी रुपयांच्या परिव्ययासह, 2021-22 ते 2025-26 या पाच वर्षांसाठी PMEGP ला 15 व्या वित्त आयोगाच्या चक्रामध्ये चालू ठेवण्यासाठी अधिकृत करण्यात आले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- मुदतवाढीमुळे नवीन योजनेत बदल केला जाईल. सरकारने उत्पादन युनिट्ससाठी कमाल प्रकल्प खर्च $25 लाखांवरून $50 लाख आणि सेवा युनिटसाठी $10 लाखांवरून $20 लाख केला आहे.
- योजनेसाठी ग्रामोद्योग आणि ग्रामीण क्षेत्राच्या व्याख्याही बदलण्यात आल्या आहेत. निवेदनानुसार, पंचायती राज संस्थांच्या अखत्यारीतील प्रदेश ग्रामीण म्हणून वर्गीकृत केले जातील, तर महानगरपालिका अखत्यारीतील क्षेत्र शहरी म्हणून वर्गीकृत केले जातील.
- सर्व अंमलबजावणी करणाऱ्या एजन्सींना, ते ग्रामीण किंवा शहरी असोत, त्यांना सर्व क्षेत्रातील अर्ज प्राप्त करण्याची आणि हाताळण्याची परवानगी आहे.
- याशिवाय, महत्त्वाकांक्षी जिल्ह्यांतील PMEGP अर्जदार आणि ट्रान्सजेंडर अर्जदारांना विशेष श्रेणीतील अर्जदार म्हणून ओळखले जाईल आणि ते अधिक अनुदानासाठी पात्र असतील.
- फर्मच्या म्हणण्यानुसार, या उपक्रमामुळे पुढील पाच वर्षांत सुमारे 40 लाख लोकांना दीर्घकालीन कामाची संधी मिळेल.
- एससी, एसटी, ओबीसी, महिला, ट्रान्सजेंडर, शारीरिकदृष्ट्या अपंग, ईशान्य क्षेत्र, महत्त्वाकांक्षी आणि सीमावर्ती जिल्हा अर्जदारांसारख्या विशेष श्रेणीतील उमेदवारांसाठी, योजनेअंतर्गत मार्जिन मनी सबसिडी शहरी भागातील प्रकल्प खर्चाच्या 25% आणि ग्रामीण भागातील प्रकल्प खर्चाच्या 35% असेल.
- सर्वसाधारण श्रेणीतील अर्जदारांसाठी शहरी भागातील प्रकल्प खर्चाच्या 15% आणि ग्रामीण भागातील प्रकल्प खर्चाच्या 25% अनुदान आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पीएम केअर फॉर चिल्ड्रेन योजनेचे अनावरण केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी कोविड-19 महामारीमुळे आपले पालक गमावलेल्या मुलांसाठी पीएम केअर्स फॉर चिल्ड्रन योजनेचे फायदे जाहीर केले आहेत. पंतप्रधान मोदींनी मुलभूत गरजांसाठी महिन्याला ४००० रुपये, शालेय शिक्षणासाठी आर्थिक मदत, उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती आणि 5 लाख रुपयांपर्यंत मोफत उपचार देण्याचे आश्वासन दिले आहे. पंतप्रधानांनी शाळेत जाणाऱ्या मुलांना शिष्यवृत्ती हस्तांतरित केली. कार्यक्रमादरम्यान मुलांसाठी पीएम केअर्सचे पासबुक आणि आयुष्मान भारत – प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजनेअंतर्गत एक हेल्थ कार्ड मुलांना देण्यात आले.

पीएम केअर योजनेबद्दल:

- 29 मे 2021 रोजी पंतप्रधानांनी मुलांसाठी पीएम केअर योजना सुरू केली.
- 11 मार्च 2020 ते 28 फेब्रुवारी 2022 या कालावधीत ज्या मुलांनी आपले पालक किंवा कायदेशीर पालक किंवा दत्तक पालक किंवा कोविड-19 साथीच्या आजारात हयात असलेल्या पालकांना गमावले आहे अशा मुलांना आधार देणे हा यामागचा उद्देश होता.

NCTE ने शिक्षक शिक्षण कार्यक्रमाची प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी ऑनलाइन पोर्टल सुरू केले.

- नॅशनल कौन्सिल फॉर टीचर एज्युकेशन (NCTE) ने उच्च शिक्षण संस्थांमधील शिक्षक शिक्षण कार्यक्रमांची मान्यता प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी ऑनलाइन पोर्टल सुरू केले आहे. प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी सुरू करण्यात आलेले पोर्टल अभ्यासक्रमांसाठी अर्ज मागवल्यापासून ते संस्थांच्या तपासणीसह मान्यता आदेश जारी करण्याच्या टप्प्यापर्यंत मदत करण्याचा प्रयत्न करते. नुकत्याच सुरू झालेल्या चार वर्षांच्या एकात्मिक शिक्षक शिक्षण कार्यक्रम (ITEP) अर्जांसाठी या पोर्टलवर प्रक्रिया केली जाईल.

पंतप्रधानांनी 'मानवतेसाठी योग' ही आठव्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाची थीम असल्याची घोषणा केली.

- 21 जून रोजी भारतात आणि जगभरात आयोजित करण्यात येणाऱ्या आठव्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाची थीम म्हणून 'योगा फॉर ह्युमॅनिटी' ही थीम निवडण्यात आली आहे. खूप विचारविनिमय आणि सल्लामसलत केल्यानंतर ही थीम निवडण्यात आली आहे आणि योगाने मानवतेची कशी सेवा केली हे योग्यरित्या चित्रित केले आहे. साथीच्या रोगाच्या शिखरावर दुःख कमी करणे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी त्यांच्या "मन की बात' प्रसारणात या विषयाची घोषणा केली.

जनऔषधी स्टोअर्सने 100 कोटी रुपयांच्या कमाईची मर्यादा ओलांडली आहे.

- जनऔषधी स्टोअर्सने प्रथमच 100 कोटींचा टप्पा ओलांडला आहे. 1,600 हून अधिक जेनेरिक फार्मास्युटिकल्स, 250 सर्जिकल उपकरणे, न्यूट्रास्युटिकल्स, आयुष उत्पादने आणि सुविधा सॅनिटरी पॅड जनऔषधीच्या ठिकाणी उपलब्ध आहेत. प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी योजना (PMBJP) ची अंमलबजावणी फार्मास्युटिकल्स अँड मेडिकल डिव्हायसेस ब्युरो ऑफ इंडिया (PMBI) द्वारे केली जाते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- मे 2021 मध्ये एकूण विक्री 83.77 कोटी रुपये होती.
- सामान्य माणसाला, विशेषत: वंचितांना परवडणाऱ्या किमतीत उत्कृष्ट औषधे उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने सरकारने मार्च 2024 पर्यंत प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी केंद्रांची (PMBJKs) संख्या 10,000 पर्यंत वाढवण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे.
- याक्षणी, देशात 739 जिल्ह्यांमध्ये अशी 8,735 दुकाने आहेत.

अखिल भारतीय आयुर्वेद महासंमेलनाच्या 59 व्या महाअधिवेशनाचे राष्ट्रपतींच्या हस्ते उद्घाटन

- भारताचे राष्ट्रपती श्री राम नाथ कोविंद यांनी आज मध्य प्रदेशातील उज्जैन येथे अखिल भारतीय आयुर्वेद महासंमेलनाच्या 59 व्या महाअधिवेशनाचे उद्घाटन केले. आयुर्वेद म्हणजे संस्कृतमध्ये जीवनाचे विज्ञान. 'पॅथी' हा शब्द जगभरातील विविध वैद्यकीय प्रणालींचे वर्णन करण्यासाठी वापरला जातो. तो आजार प्रकट झाल्यानंतर त्यावर उपचार करण्याच्या पद्धतीचा संदर्भ देतो. तथापि, आयुर्वेदात, उपचाराबरोबरच रोग प्रतिबंधकांना प्राधान्य दिले जाते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- भारत सरकारने वेळोवेळी भारतीय वैद्यकीय प्रणालींचे संरक्षण आणि संवर्धन करण्यासाठी अनेक उपाययोजना केल्या आहेत.
- 2014 मध्ये स्वतंत्र आयुष मंत्रालयाच्या स्थापनेनंतर या उपक्रमाला आणखी चालना मिळाली आहे. भारत सरकारशी संलग्न असलेल्या विविध संशोधन परिषदांनी आयुर्वेदाच्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी केली आहे.
- आपल्या आरोग्यावर आपले पोषण, जीवनशैली आणि अगदी आपल्या रोजच्या दिनचर्येचा प्रभाव पडतो. आपली दिनचर्या काय असावी, ऋतूनुसार दिनचर्या काय असावी आणि औषध घेण्यापूर्वी आपला आहार कसा असावा हे आयुर्वेद स्पष्ट करतो.
- महाअधिवेशन, "आयुर्वेद आहार - निरोगी भारताचा पाया" या विषयावर कव्हर केले जाईल.

केंद्रीय मंत्री अनुराग ठाकूर यांनी देशव्यापी फिट इंडिया फ्रीडम रायडर सायकल रॅली सुरू केली.

- केंद्रीय युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्री, अनुराग ठाकूर यांनी जागतिक सायकल दिनानिमित्त देशव्यापी 'फिट इंडिया फ्रीडम रायडर सायकल रॅली' सुरू केली आहे. ठाकूर म्हणाले की सायकल चालवून आपण फिट इंडिया चळवळ, खेलो इंडिया चळवळ, स्वच्छ भारत चळवळ आणि निरोगी भारत चळवळीचे ध्येय साध्य करू शकतो. फिट इंडिया मूव्हमेंट, खेलो इंडिया चळवळ, स्वच्छ भारत चळवळ आणि निरोगी भारत चळवळ या सर्व गोष्टी सायकल चालवून पूर्ण केल्या जाऊ शकतात. त्यामुळे प्रदूषणाची पातळीही कमी होईल.

केंद्रीय मंत्री डॉ. वीरेंद्र कुमार यांनी "श्रेष्ठा" योजना सुरू केली.

- केंद्रीय सामाजिक न्याय आणि सशक्तीकरण मंत्री डॉ. वीरेंद्र कुमार यांनी "श्रेष्ठा" ही योजना सुरू केली आहे. (लक्ष्यित भागातील हायस्कूलमधील विद्यार्थ्यांसाठी निवासी शिक्षणासाठी योजना) लक्ष्यित क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांसाठी निवासी शिक्षणाची योजना (श्रेष्ठा) ही योजना दर्जेदार शिक्षण आणि अगदी गरीबांसाठी संधी उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने तयार करण्यात आली आहे.

श्रेष्ठा योजनेचे उद्दिष्ट:

- अनुसूचित जातीचे विद्यार्थी, घटनात्मक आदेशानुसार. अनुसूचित जाती समुदायातील विद्यार्थ्यांना, बर्याच काळापासून असमानतेचा सामना करावा लागतो, त्यांना दर्जेदार शिक्षणापासून वंचित ठेवण्यात आले होते आणि पुरेशा शिक्षणाअभावी पिढ्यान्पिढ्या पुढे चाललेल्या गैरसोयींना कायम ठेवणारी परिस्थिती निर्माण होते.
- भेदभावाशिवाय शैक्षणिक सुविधांचा प्रसार करण्याच्या सरकारी प्रयत्नांनी सार्वत्रिक प्रवेशाच्या जवळपास साध्य करण्यात चांगले काम केले आहे. मात्र, दर्जेदार शिक्षण उपलब्ध करून देण्याचे उद्दिष्ट अद्यापही वास्तवापासून दूर आहे.
- त्यानुसार, विभागाने एक नवीन उपक्रम म्हणून अशा शाळांची फी परवडत नसलेल्या गुणवंत अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना उच्च दर्जाच्या खाजगी निवासी शाळांमध्ये दर्जेदार शिक्षण देण्यासाठी योजना सुरू केली आहे.

टाटा प्रोजेक्ट्सने UP चे जेवार विमानतळ बांधण्याची बोली जिंकली.

- जेवार येथील राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्रात नवीन विमानतळ बांधण्यासाठी टाटा प्रोजेक्ट्स शापूरजी पालोनजी ग्रुप आणि लार्सन अँड टुब्रो यांच्याशी करार करणार आहेत. या कराराचा आकार उघड करण्यात आला नसला तरी, सूत्रांनी ते 6,000 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त असल्याचे सांगितले. टाटा समूहाची पायाभूत सुविधा आणि बांधकाम शाखा, टाटा प्रकल्प, नोएडा आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर टर्मिनल, धावपट्टी, एअरसाइड पायाभूत सुविधा, रस्ते, उपयुक्तता, लँडसाइड सुविधा आणि इतर अनुषंगिक इमारती बांधतील.

कराराबद्दल:

- नवीन विमानतळ 2024 पर्यंत कार्यान्वित होण्याची अपेक्षा आहे.
- ईपीसी करार बंद झाल्यामुळे, विमानतळाचा पहिला टप्पा सवलत कालावधी सुरू झाल्यापासून तीन वर्षांत वितरित होण्याच्या मार्गावर आहे.
- जेवार विमानतळाच्या कराराच्या अटींनुसार, प्रकल्पाला विलंब झाल्यास आगामी नोएडा आंतरराष्ट्रीय विमानतळाच्या विकासकाला प्रतिदिन 10 लाख रुपये दंड आकारला जाईल.

राज्य बातम्या

कर्नाटकचे मुख्यमंत्री बसवराज बोम्मई यांनी AAYU App लाँच केले.

- कर्नाटकचे मुख्यमंत्री बसवराज बोम्मई यांनी योगाच्या माध्यमातून जुनाट आजार आणि जीवनशैलीचे विकार बरे करण्यासाठी आणि मदत करण्यासाठी AAYU हे नवीन आरोग्य आणि निरोगीपणा App लाँच केले आहे. स्वामी विवेकानंद योग अनुसंधान संस्था (S-VYASA) ने RESET TECH, AI-चालित एकात्मिक आरोग्य-तंत्र प्लॅटफॉर्मसह App विकसित करण्यासाठी सहयोग केले आहे ज्याचा उद्देश योग आणि ध्यानाद्वारे जुनाट आजार आणि जीवनशैलीच्या परिस्थितीशी सामना करणे आहे.

उत्तराखंडने समान नागरी संहिता लागू करण्यासाठी पॅनेलची स्थापना केली.

- उत्तराखंड सरकारने राज्यात बहुचर्चित समान नागरी संहिता (UCC) लागू करण्यासाठी 5 सदस्यीय मसुदा समिती स्थापन करण्याची घोषणा केली आहे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायमूर्ती रंजना देसाई, ज्या सध्या भारतीय सीमांकन आयोगाच्या प्रमुख आहेत, त्या समितीच्या प्रमुख आहेत. दिल्ली उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश प्रमोद कोहली, राज्याचे माजी मुख्य सचिव शत्रुघ्न सिंग, मनू गौड आणि सुरेखा डंगवाल समितीचे इतर सदस्य आहेत.

समान नागरी संहिता म्हणजे काय?

- UCC हा धर्माचा विचार न करता सर्व नागरिकांसाठी विवाह, घटस्फोट, दत्तक, वारसा आणि उत्तराधिकार यासारख्या वैयक्तिक बाबींवर नियंत्रण ठेवणाऱ्या कायद्यांच्या सामान्य संचाला संदर्भित केले जाते. UCC हे संविधानाच्या भावनेला बळकट करण्यासाठी एक महत्त्वाचे पाऊल ठरेल. संविधानाच्या अनुच्छेद 44 च्या दिशेने हे एक प्रभावी पाऊल असेल जे देशाच्या प्रत्येक नागरिकासाठी UCC सुरक्षित करण्याबद्दल बोलते. सर्वोच्च न्यायालयानेही वेळोवेळी त्याची अंमलबजावणी करण्यावर भर दिला आहे.

जैसलमेर येथे अदानी ग्रीनने भारतातील पहिली पवन-सौर संकरित ऊर्जा सुविधा सुरू केली.

- अदानी ग्रीन उपकंपनी अदानी हायब्रीड एनर्जी जैसलमेर वन लिमिटेडने भारताच्या हरित ऊर्जेच्या प्रयत्नात महत्त्वपूर्ण योगदान देत जैसलमेरमध्ये 390 मेगावॅटची पवन-सौर संकरित ऊर्जा सुविधा सुरू केली आहे. हा प्रकल्प भारतातील पहिला संकरित पवन-सौर ऊर्जा निर्मिती केंद्र असेल. संकरित ऊर्जा प्रकल्प, जो सौर आणि पवन निर्मितीचा मेळ घालतो, जनरेशन इंटरमिटेंसी दूर करून आणि वाढत्या विजेची मागणी पूर्ण करण्यासाठी अधिक स्थिर पर्याय प्रदान करून अक्षय ऊर्जेची पूर्ण क्षमता उघडतो.

गुजरातमध्ये राष्ट्रीय शिक्षण मंत्र्यांची परिषद होणार आहे.

- गुजरातमध्ये दोन दिवसीय राष्ट्रीय शिक्षण मंत्र्यांची परिषद होणार आहे. या बैठकीला केंद्रीय शिक्षण मंत्री धर्मेंद्र प्रधान, तसेच इतर केंद्रीय मंत्री आणि राज्य आणि केंद्रशासित प्रदेशांचे शिक्षण मंत्री उपस्थित राहणार आहेत. या परिषदेत देशाच्या शैक्षणिक परिसंस्थेला चालना कशी देता येईल यावर चर्चा होण्याची शक्यता आहे. ही परिषद राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 च्या अंमलबजावणीवर लक्ष केंद्रित करेल.

तेलंगणा निर्मिती दिवस 02 जून 2022 रोजी साजरा केला जातो.

- तेलंगणा, भारतातील 28 वे राज्य, 2 जून 2014 रोजी स्थापन झाले . तेलंगणा आंध्र प्रदेशच्या बाहेर वेगळे राज्य निर्माण करण्यात लोकांच्या योगदानाची नोंद करण्यासाठी त्याचा स्थापना दिवस साजरा करतो. तेलंगणातील 30 जिल्हे राष्ट्रध्वज फडकावून या दिवसाचा गौरव करतात.

देशातील पहिली लिक्विड मिरर टेलिस्कोप आणि आशियातील सर्वात मोठी दुर्बीण - उत्तराखंडमधील देवस्थळ या टेकडीवर कार्यान्वित करण्यात आली.

- देशातील पहिली लिक्विड मिरर टेलिस्कोप आणि आशियातील सर्वात मोठी दुर्बीण - उत्तराखंडमधील देवस्थळ या टेकडीवर कार्यान्वित करण्यात आली. हे सुपरनोव्हा, गुरुत्वीय लेन्स, स्पेस डेब्रिज आणि लघुग्रह यांसारख्या क्षणिक किंवा परिवर्तनीय वस्तू ओळखण्यासाठी आता ओव्हरहेड आकाशावर लक्ष ठेवेल.

इंडियन लिक्विड मिरर टेलिस्कोप बद्दल:

- इंडियन लिक्विड मिरर टेलिस्कोप (ILMT) आकाशाचे सर्वेक्षण करण्यात मदत करेल, ज्यामुळे अनेक आकाशगंगा आणि इतर खगोलशास्त्रीय स्त्रोतांचे निरीक्षण करणे शक्य होईल जे केवळ आकाशाच्या पट्टीकडे टक लावून जातील.
- भारत, बेल्जियम आणि कॅनडा येथील खगोलशास्त्रज्ञांनी बनवलेले, कादंबरी साधन प्रकाश गोळा करण्यासाठी आणि फोकस करण्यासाठी द्रव पाराच्या पातळ फिल्मने बनलेला 4-मीटर-व्यासाचा फिरणारा आरसा वापरतो.
- हे उत्तराखंडमधील नैनिताल जिल्ह्यातील भारत सरकारच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST) अंतर्गत स्वायत्त संस्था आर्यभट्ट रिसर्च इन्स्टिट्यूट ऑफ ऑब्झर्वेशनल सायन्सेस (ARIES) च्या देवस्थल वेधशाळा कॅम्पसमध्ये 2,450 मीटर उंचीवर आहे.

पंजाब सरकारने कार्यक्षमता आणण्यासाठी आणि राज्याच्या महसूलाच्या चोरीला आळा घालण्यासाठी भौतिक मुद्रांकपत्रे रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

- पंजाब सरकारने कार्यक्षमता आणण्यासाठी आणि राज्याच्या महसूलाच्या चोरीला आळा घालण्यासाठी भौतिक मुद्रांकपत्रे रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे . पंजाबचे महसूल मंत्री ब्रम शंकर जिम्पा यांनी येथे 'ई-स्टॅम्प सुविधा' सुरू केली. यानंतर, कोणत्याही मूल्याचा मुद्रांक कागद आता 'ई-स्टॅम्प' द्वारे मिळू शकतो, ज्यामध्ये कोणत्याही मुद्रांक विक्रेत्याकडून किंवा राज्य सरकारद्वारे अधिकृत बँकांकडून संगणकीकृत प्रिंट-आउट समाविष्ट आहे.
- पंजाब सरकारने कार्यक्षमता आणण्यासाठी आणि राज्याच्या महसूलाच्या चोरीला आळा घालण्यासाठी भौतिक मुद्रांकपत्रे रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे. पंजाबचे महसूल मंत्री ब्रम शंकर जिम्पा यांनी येथे 'ई-स्टॅम्प सुविधा' सुरू केली. यानंतर, कोणत्याही मूल्याचा मुद्रांक कागद आता 'ई-स्टॅम्प' द्वारे मिळू शकतो, ज्यामध्ये कोणत्याही मुद्रांक विक्रेत्याकडून किंवा राज्य सरकारद्वारे अधिकृत बँकांकडून संगणकीकृत प्रिंट-आउट समाविष्ट आहे.

मेघालयने UN वर्ल्ड समिटमध्ये सर्वोत्कृष्ट प्रकल्प पुरस्कार जिंकला.

- मेघालय एंटरप्राइज आर्किटेक्टचा भाग असलेल्या ई-प्रस्ताव प्रणालीचा मेघालय सरकारचा प्रमुख उपक्रम, स्विझर्लंडमधील जिनिव्हा येथे प्रतिष्ठित UN पुरस्कार- वर्ल्ड समिट ऑन द इन्फॉर्मेशन सोसायटी फोरम (WSIS) पुरस्कार जिंकला आहे. ITU चे सरचिटणीस, Houlin Zhao यांनी स्विझर्लंडमधील जिनिव्हा येथे आयोजित WSIS फोरम प्राइज 2022 मध्ये मुख्यमंत्री कॉनरॅड के संगमा यांना विजेते पुरस्कार प्रदान केले. यानंतर, अंतिम पुरस्कारासाठी स्विझर्लंडमधील जिनिव्हा येथे आमंत्रित केलेल्या सर्वोत्कृष्ट 90 प्रकल्पांची निवड करण्यासाठी मतदान झाले.

राजस्थानचे विशेष आरोग्य सेवा अभियान 'आंचल' गर्भवती महिलांसाठी सुरू करण्यात आले आहे.

- राजस्थानमध्ये, गर्भवती महिलांसाठी करौली जिल्ह्यात 'आंचल' हे विशेष आरोग्य सेवा अभियान सुरू करण्यात आले आहे. या अभियानाचा 13 हजारांहून अधिक महिलांनी लाभ घेतला आहे. मोहिमेदरम्यान, 13,144 गर्भवती महिलांची हिमोग्लोबिन पातळी तपासण्यात आली, त्यापैकी 11,202 महिलांना रक्तक्षय असल्याचे आढळून आले. या महिलांना योग्य औषध आणि आवश्यक पौष्टिक आहार घेण्याचा सल्ला देण्यात आला. त्यांना स्वतःला तणावमुक्त ठेवण्याचा सल्लाही देण्यात आला.

आंचल मोहिमेबद्दल:

- या अनोख्या मोहिमेची सुरुवात जिल्हाधिकारी अंकित कुमार सिंह यांच्या पुढाकाराने गर्भवती महिलांना प्रसूतीपूर्व आणि प्रसूतीनंतरच्या टप्प्यावर सर्व आवश्यक वैद्यकीय मदत सुनिश्चित करण्यासाठी करण्यात आली जेणेकरून माता आणि बालमृत्यूचे प्रमाण कमी करता येईल. या मोहिमेंतर्गत जिल्ह्यातील सहाय्यक परिचारिका मिडवाईफ आणि आशा कार्यकर्त्या आपापल्या भागातील गर्भवती महिलांशी सतत संपर्कात राहतील आणि त्यांना आवश्यकतेनुसार समुपदेशन आणि उपचार प्रदान करतील याचीही खात्री केली जाते.

बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नावाने दिल्ली सरकार कॉलोनी आणि रस्त्यांना नाव देणार आहे.

- केंद्र सरकारच्या 'हरिजन' शब्दाचा वापर न करण्याच्या सूचनांनुसार, दिल्ली सरकार वसाहती आणि रस्त्यांच्या नावांवरून 'हरिजन' शब्द बदलून त्याऐवजी बाबासाहेब आंबेडकरांचे नाव ठेवणार आहे. या अनुषंगाने समाजकल्याण मंत्री राजेंद्र पाल गौतम यांनी दिल्ली सरकारच्या अखत्यारीतील सर्व रस्त्यांचे आणि वसाहतींचे नाव डॉ. आंबेडकरांच्या नावाने 'हरिजन' ठेवण्याचा प्रस्ताव मांडला आहे.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

कॅनडामध्ये सादर करण्यात आलेल्या नवीन कायद्याचा उद्देश हँडगन मालकी 'फ्रीज' करणे आहे.

- कॅनडाचे पंतप्रधान जस्टिन ट्रूडो यांनी नवीन कायद्याचे अनावरण केले आहे जे देशातील हँडगन खरेदी आणि विक्रीवर "फ्रीझ" यासह दशकांमध्ये "काही कठोर बंदूक नियंत्रण उपाय" लागू करेल. ओटावा येथे पत्रकार परिषदेत विधेयक C-21 प्रस्तावित करण्याच्या त्यांच्या सरकारच्या प्रेरणेचा एक भाग म्हणून ट्रूडो यांनी कॅनडामध्ये गेल्या काही वर्षांमध्ये सामूहिक गोळीबाराचा, तसेच युनायटेड स्टेट्समधील अलीकडील हल्ल्यांचा उल्लेख केला.
- कॅनडामध्ये युनायटेड स्टेट्सपेक्षा मजबूत तोफा मालकी कायदे आहेत, बंदूक नियंत्रण समर्थकांनी अलिकडच्या वर्षांत कठोर नियमांसाठी मोहीम चालवली आहे, ज्यात 2017 मध्ये क्युबेक मशिदीवरील हल्ला आणि टोरंटोमध्ये 2018 साली झालेल्या प्राणघातक गोळीबारासह अनेक सामूहिक गोळीबाराचा समावेश आहे.

COVAX: बांगलादेश आता कोविड लसींचा सर्वोच्च प्राप्तकर्ता आहे.

- CoVAX सुविधेला, Coalition for Epidemic Preparedness Innovation, Gavi, The Vaccine Alliance आणि जागतिक आरोग्य संघटना, UNICEF या प्रमुख वितरण भागीदाराच्या सह-नेतृत्वाखाली एक जागतिक प्रयत्न आहे, ज्याला COVID 19 लसींचे अंदाजे 190 दशलक्ष डोस मिळाले आहेत. बांगलादेशला वितरित केलेल्या 62 टक्क्यांहून अधिक डोससाठी COVAX जबाबदार आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- बांग्लादेशमध्ये फेब्रुवारी 2021 मध्ये COVID 19 लसीकरण सुरू झाल्यानंतर, युनिसेफने गेल्या वर्षी 1 जून रोजी लसीकरणाची पहिली COVAX खेप वितरित केली. त्यावेळी बांगलादेशातील केवळ 4% लोकसंख्येला योग्यरित्या लसीकरण करण्यात आले होते.
- एक वर्ष आणि काही महिन्यांनंतर, 11.7 कोटींहून अधिक लोकांना, किंवा बांगलादेशच्या लोकसंख्येच्या 69 टक्के लोकांना लसीचे दोन डोस मिळाले आहेत.
- बांगलादेशातील युनिसेफचे प्रतिनिधी शेल्डन येट म्हणाले की, देशाच्या कानाकोपऱ्यात लाखो लसी लोकांच्या हाती देण्यात आलेले यश आश्चर्यकारक नाही.

हरवलेल्या मुलांना शोधण्यात मदत करण्यासाठी Instagram चे नवीन फीचर

- हरवलेल्या मुलांचा शोध घेण्यासाठी इंस्टाग्रामने 'अलर्ट' फीचर सुरू केले आहे. फोटो शेअरिंग ॲपने फीचर सेट करण्यासाठी जगभरातील विविध संस्थांसोबत भागीदारी केली आहे. हे वैशिष्ट्य वापरकर्त्यांच्या Instagram फीडवर हरवलेल्या मुलांबद्दल तपशील प्रदर्शित करेल जर ते एखाद्या विशिष्ट क्षेत्रात सक्रियपणे शोध घेत असतील.
- मेटा-मालकीच्या प्लॅटफॉर्मवरील सूचनांमध्ये मुलाचा फोटो, वर्णन आणि अपहरणाचे स्थान यासारख्या तपशीलांचा समावेश असेल. इन्स्टाग्राम वापरकर्त्यांना त्यांचा IP पत्ता आणि स्थान सेवा (जर ते चालू केले असेल तर) यांसारख्या माहितीवर आधारित अलर्ट दाखवेल, असे त्यात नमूद करण्यात आले आहे.

UN ने तुर्कीचे नाव बदलून तुर्किये ठेवण्याची विनंती मान्य केली.

- संयुक्त राष्ट्रांनी संस्थेतील तुर्कीचे प्रजासत्ताक देशाचे नाव "तुर्की" वरून "तुर्किये" असे बदलले आहे. यूएनचे प्रवक्ते स्टीफन दुजारिक यांना तुर्कीचे परराष्ट्र मंत्री मेव्हलुत कावुसोग्लू यांनी सेक्रेटरी-जनरल अँटोनियो गुटेरेस यांना संबोधित केले होते आणि सर्व व्यवहारांसाठी "तुर्की" ऐवजी "तुर्किये" वापरण्याची विनंती केली होती.
- तुर्कीचे अध्यक्ष रेसेप तय्यप एर्दोगान यांनी एक निवेदन जारी केल्यानंतर आणि प्रत्येक भाषेत देशाचे वर्णन करण्यासाठी तुर्कियेचा वापर करण्यास जनतेला सांगितल्यानंतर तुर्कीने डिसेंबरमध्ये इंग्रजीतील आंतरराष्ट्रीय मान्यताप्राप्त अधिकृत नाव बदलून तुर्किये असे करण्याच्या हालचाली सुरू केल्या.

नियुक्ती बातम्या

BOB Financial आणि HPCL ने को-ब्रँडेड कॉन्टॅक्टलेस RuPay क्रेडिट कार्ड सुरू केले आहे.

- नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या सहकार्याने BOB फायनान्शियल आणि हिंदुस्तान पेट्रोलियम (HPCL) द्वारे HPCL आणि BOB सह-ब्रँडेड संपर्करहित RuPay क्रेडिट कार्ड लाँच केले आहे. युटिलिटी, सुपरमार्केट आणि डिपार्टमेंट शॉप खरेदीसाठी प्रोत्साहनांसह कार्डचे अनेक फायदे आहेत. जेसीबी नेटवर्क तुम्हाला जगभरातील दुकाने आणि एटीएममध्ये हे कार्ड वापरण्याची परवानगी देते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- HPCL पेट्रोल स्टेशनवर आणि HP Pay ॲपवर, HPCL आणि BOB RuPay कॉन्टॅक्टलेस क्रेडिट कार्डचे कार्डधारक 24 रिवॉर्ड पॉइंट्स (प्रत्येक रु 150 खर्च) मिळवू शकतात.
- याव्यतिरिक्त, कार्डधारकांना HPCL पंपांवर किंवा HP Pay द्वारे केलेल्या इंधन खरेदीवर 1% इंधन अधिभार माफी मिळेल.
- जे ग्राहक त्यांचे कार्ड मिळाल्यापासून 60 दिवसांच्या आत 5,000 रुपये किंवा त्याहून अधिक खर्च करतात त्यांना अतिरिक्त 2,000 रिवॉर्ड पॉइंट्स मिळतील.
- को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड तुम्हाला युटिलिटीज, किराणामाल आणि डिपार्टमेंट शॉप्सवर खर्च केलेल्या प्रत्येक 150 रुपयांसाठी 10 रिवॉर्ड पॉइंट्स आणि इतर सर्व गोष्टींसाठी 2 रिवॉर्ड पॉइंट्स देईल. याव्यतिरिक्त, कार्ड सिनेमाच्या तिकीट आरक्षणावर मोठी बचत प्रदान करते.
- कार्डधारकांना दरवर्षी देशांतर्गत विमानतळ लाउंजमध्ये चार मोफत सहली मिळतील.

LIC ने बचत जीवन विमा योजना विमा रत्न लाँच केली.

- लाइफ इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (LIC), भारतातील सर्वात मोठी विमा कंपनी, "बिमा रत्न" - एक नॉन-लिंक्ड, गैर-सहभागी, वैयक्तिक, बचत जीवन विमा योजना सुरू केली आहे. नवीन योजना, जी देशांतर्गत बाजारपेठेसाठी आहे, संरक्षण आणि बचत दोन्ही प्रदान करते.

LIC च्या विमा रत्न योजनेची प्रमुख वैशिष्ट्ये:

- कॉर्पोरेट एजंट, विमा मार्केटिंग फर्म (IMF), ब्रोकर्स, CPSC-SPV, आणि POSP-LI या मध्यस्थांनी नियुक्त केलेल्या कॉर्पोरेट एजंट्स, इन्शुरन्स मार्केटिंग फर्म्स (IMF) आणि ब्रोकर्स द्वारे बिमा रत्न खरेदी केले जाऊ शकते .
- योजनेच्या मुख्य वैशिष्ट्यांमध्ये मृत्यूचे फायदे, जगण्याचे फायदे, मॅच्युरिटी बेनिफिट्स, गॅरंटीड ॲडिशन्स, सेटलमेंट ऑप्शन्स, ग्रेस पिरियड आणि रिव्हायव्हल सोल्यूशन्स यांचा समावेश आहे.
- पॉलिसीच्या मुदतीदरम्यान पॉलिसीधारकाचा अकाली मृत्यू झाल्यास एलआयसीची बीमा रत्न योजना पॉलिसीधारकाच्या कुटुंबाला आर्थिक सहाय्य प्रदान करते. हे विविध आर्थिक मागण्या पूर्ण करण्यासाठी ठराविक अंतराने पॉलिसीधारकाच्या जगण्यासाठी नियतकालिक पेमेंट ऑफर करते.

FY22 मध्ये अमेरिकेने भारताचा सर्वात मोठा व्यापार भागीदार म्हणून चीनला मागे टाकले.

- युनायटेड स्टेट्सने चीनला मागे टाकून 2021-22 मध्ये भारताचा अव्वल व्यापारी भागीदार बनला, जो दोन्ही देशांमधील मजबूत आर्थिक संबंध दर्शवितो. वाणिज्य मंत्रालयाच्या आकडेवारीनुसार, 2021-22 मध्ये, अमेरिका आणि भारत यांच्यातील द्विपक्षीय व्यापार 2020-21 मध्ये US$ 80.51 अब्जच्या तुलनेत US$ 119.42 अब्ज इतका होता. मागील आर्थिक वर्षात US$ 51.62 बिलियन वरून US $ 2021-22 मध्ये US ची निर्यात वाढून US$ 76.11 बिलियन झाली, तर आयात 2020-21 मध्ये US$ 29 बिलियन च्या तुलनेत US$ 43.31 बिलियन झाली.
- 2021-22 मध्ये, भारताचा चीनसोबतचा द्वि-मार्गी व्यापार 2020-21 मधील $86.4 अब्जच्या तुलनेत $115.42 अब्ज इतका होता, डेटा दर्शवितो. चीनची निर्यात 2020-21 मधील $21.18 बिलियन वरून गेल्या आर्थिक वर्षात किरकोळ वाढून $21.25 अब्ज झाली, तर आयात 2020-21 मध्ये $65.21 बिलियन वरून $94.16 अब्ज झाली. व्यापारातील तफावत 2021-22 मध्ये $72.91 अब्ज झाली आहे जी मागील आर्थिक वर्षात $44 अब्ज होती.

सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी त्यांचा निव्वळ नफा FY22 मध्ये जवळपास 66,500 कोटी रुपयांपर्यंत दुप्पट केला.

- सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी (PSBs) 2021-2022 या आर्थिक वर्षात त्यांच्या निव्वळ नफ्यात चौपटीने वाढ केली आहे. 2021-22 या आर्थिक वर्षात, 12 सरकारी बँकांचा एकूण नफा 66,539 कोटी रुपये होता, जो मागील वर्षीच्या 31,816 कोटी रुपयांच्या तुलनेत 110 टक्के जास्त आहे. वर्षांमध्ये प्रथमच सर्व 12 सरकारी बँकांनी नफा कमावला. ही देखील FY18 च्या तुलनेत लक्षणीय सुधारणा होती, जेव्हा 21 PSB पैकी फक्त दोन नफा घोषित केला.
- एसबीआयचा सर्वात जास्त निव्वळ नफा 31,675 कोटी रुपये होता, जो मागील वर्षाच्या तुलनेत 55 टक्क्यांनी अधिक आहे.
- सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांच्या नफ्यांपैकी जवळपास निम्मी ही देशातील सर्वात मोठी बँक खाती आहे. SBI नंतर, बँक ऑफ बडोदाने PSB च्या कमाईच्या 10% कमाई 7,272 कोटी रुपयांच्या निव्वळ नफ्यासह केली, त्यानंतर कॅनरा बँकेने 5,678 कोटी रुपयांच्या निव्वळ नफ्यासह, एकूण निव्वळ नफ्याच्या 8% हिस्सा मिळवला.
- या वर्षी नशीब उलटलेल्या दोन बँकांव्यतिरिक्त, बँक ऑफ बडोदाने सर्वात मोठी महसूल वाढ केली, त्यानंतर UCO बँक.
- PSBs जास्त नफ्यामुळे लाभांशासाठी अधिक पैसे देऊ शकले आहेत, ज्यामुळे सरकारला फायदा होईल, जे RBI कमी केलेल्या लाभांशासह काम करत आहे. सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी दिलेला एकूण लाभांश 8,000 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त आहे.

न्यायमूर्ती मोहंती यांच्याकडे लोकपाल अध्यक्षपदाचा अतिरिक्त कार्यभार

- न्यायमूर्ती पिनाकी चंद्र घोष यांचा लोकपाल प्रमुख म्हणून कार्यकाळ पूर्ण झाल्यानंतर राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी न्यायमूर्ती प्रदीपकुमार मोहंती यांच्याकडे लोकपाल अध्यक्षपदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपवला आहे . सध्या लोकपालमध्ये सहा सदस्य आहेत. राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी 23 मार्च 2019 रोजी न्यायमूर्ती घोष यांना लोकपाल अध्यक्षपदाची शपथ दिली.

बँक ऑफ इंग्लंडच्या चलनविषयक पॅनेलवर भारतीय वंशाचे शैक्षणिक नियुक्त

- आघाडीच्या यूके-स्थित शैक्षणिक, डॉ. स्वाती धिंग्रा यांना बँक ऑफ इंग्लंडच्या व्याजदर-निर्धारण समितीच्या बाह्य सदस्य म्हणून नियुक्त केलेल्या पहिल्या भारतीय वंशाच्या महिला म्हणून नाव देण्यात आले आहे. धिंग्रा हे सध्याचे बाह्य सदस्य, मायकेल सॉंडर्स यांची जागा घेतील, जे ऑगस्ट 2016 पासून MPC वर आहेत.
- यूके सरकारच्या ट्रेझरी डिपार्टमेंटच्या मते, MPC मध्ये बाह्य सदस्यांची नियुक्ती हे सुनिश्चित करण्यासाठी डिझाइन केले आहे की समितीला बँकेमध्ये मिळालेल्या विचारांव्यतिरिक्त विचार आणि कौशल्याचा फायदा होईल.

माजी SBI अधिकारी नटराजन सुंदर हे NARCL मध्ये MD आणि CEO म्हणून रुजू झाले.

- स्टेट बँक ऑफ इंडियाचे माजी कार्यकारी नटराजन सुंदर 30 मे रोजी नॅशनल अॅसेट्स रिकन्स्ट्रक्शन कंपनी लिमिटेड (NARCL) मध्ये व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून रुजू झाले . सुंदर हे एसबीआयमध्ये 37 वर्षांहून अधिक काळ सेवा केलेले बँकिंग अनुभवी आहेत आणि बँकेचे Dy MD आणि मुख्य क्रेडिट अधिकारी म्हणून सेवानिवृत्त झाले आहेत. खुल्या जाहिरातीद्वारे स्पर्धात्मक निवड प्रक्रियेद्वारे त्यांची निवड करण्यात आली आणि सार्वजनिक आणि खाजगी दोन्ही क्षेत्रातील वरिष्ठ बँकर्सचा समावेश असलेल्या निवड पॅनेलद्वारे एप्रिल 2022 मध्ये त्यांची मुलाखत घेण्यात आली.

केंद्राने SL थाओसेन यांची सशस्त्र सीमा बलच्या महासंचालकपदी नियुक्ती केली.

- 1988 च्या बॅचचे भारतीय पोलीस सेवेचे अधिकारी SL थाओसेन यांची सशस्त्र सीमा बल (SSB) चे नवीन महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. थाओसेन, मध्य प्रदेश-केडरचे आयपीएस अधिकारी, सीमा सुरक्षा दलाचे (बीएसएफ) विशेष महासंचालक म्हणून कार्यरत आहेत. सशस्त्र सीमा बल दल नेपाळ (1,751 किमी) आणि भूतान (699 किमी) देशाच्या सीमांचे रक्षण करते.

वरिष्ठ IPS झुल्फिकार हसन BCAS चे नवीन DG बनले आहेत.

- वरिष्ठ IPS अधिकारी, झुल्फिकार हसन यांची नागरी विमान वाहतूक सुरक्षा ब्युरो (BCAS) चे नवीन महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. अधिकृत आदेशात म्हटले आहे की झुल्फिकार हसन यांची नियुक्ती 31.10.2024 रोजी त्यांच्या सेवानिवृत्तीपर्यंतच्या कार्यकाळासाठी" करण्यात आली आहे. पश्चिम बंगाल-केडर 1988-बॅचचे IPS अधिकारी, झुल्फिकार हसन हे दिल्लीत केंद्रीय राखीव पोलिस दलाचे (CRPF) विशेष महासंचालक म्हणून कार्यरत आहेत. विद्यमान नासिर कमाल यांनी स्वेच्छानिवृत्तीचा निर्णय घेतल्याने बीसीएएसचे महासंचालक हे पद 4 जानेवारीपासून रिक्त आहे.

SBI चे माजी एमडी अश्वनी भाटिया यांनी सेबीमध्ये पूर्णवेळ सदस्य म्हणून कार्यभार स्वीकारला.

- अश्वनी भाटिया यांनी बाजार नियामक सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सेबी) येथे पूर्णवेळ सदस्य (WTM) म्हणून कार्यभार स्वीकारला आहे. भाटिया यापूर्वी सरकारी मालकीच्या स्टेट बँक ऑफ इंडियाचे (SBI) व्यवस्थापकीय संचालक होते. भाटिया यांच्या रुजू झाल्यानंतर सेबीकडे आता तीन डब्ल्यूटीएम आहेत. सरकारने अद्याप चौथ्या सदस्याची नियुक्ती केलेली नाही. सेबीच्या विद्यमान अध्यक्षा माधबी पुरी बुच यांचा WTM म्हणून 4 ऑक्टोबर 2021 रोजी कार्यकाळ संपल्यानंतर आणि G. महालिंगम यांनी 8 नोव्हेंबर 2021 रोजी कार्यालय सोडल्यानंतर गेल्या सात महिन्यांपासून बाजार नियामक फक्त दोन WTM सह कार्यरत होते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सेबी येथे WTM पदाच्या नियुक्तीसाठी, कॅबिनेट सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील वित्तीय क्षेत्र नियामक नियुक्ती शोध समिती (FSRASC) द्वारे उमेदवारांची निवड केली जाते.
- भाटिया यांची नियुक्ती पदभार स्वीकारल्यापासून तीन वर्षांच्या सुरुवातीच्या कालावधीसाठी करण्यात आली आहे. ऑगस्ट 2020 मध्ये, त्यांची SBI चे MD म्हणून उन्नती झाली, जिथे ते 1985 मध्ये प्रोबेशनरी ऑफिसर म्हणून रुजू झाले. त्यापूर्वी, ते SBI म्युच्युअल फंडाचे MD आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून काम करत होते.

पंजाब अँड सिंध बँकेचे एमडी आणि सीईओ एस कृष्णन निवृत्त झाले.

- पंजाब अँड सिंध बँक लिमिटेड, एक भारतीय राष्ट्रीयीकृत बँक, तिचे एमडी आणि सीईओ एस कृष्णन हे 31 मे 2022 पासून निवृत्त होणार असल्याची घोषणा केली. त्यांची पंजाब अँड सिंध बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. पदभार ग्रहण करण्याची तारीख त्याच्या सेवानिवृत्तीच्या तारखेपर्यंत, म्हणजे 31.05.2022 पर्यंत किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, यापैकी जे आधी असेल. श्री एस कृष्णन 31.05.2022 रोजी सेवानिवृत्त झाल्याची माहिती आता देण्यात आली आहे.

जेवियर ऑलिव्हन मेटा नवीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून कार्यभार स्वीकारत आहेत.

- शेरिल सँडबर्ग यांनी पदावरून पायउतार झाल्यानंतर मेटा प्लॅटफॉर्मचे सध्याचे मुख्य वाढ अधिकारी जेवियर ऑलिव्हन कंपनीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून कार्यभार स्वीकारतील. ऑलिव्हन मेटासोबत आहे, ज्याला पूर्वी Facebook म्हणून ओळखले जाते, त्याच्या स्फोटक विस्तारात योगदान देत आहे. ओलिव्हन हे पायाभूत सुविधा आणि कॉर्पोरेट विकासाचे नेतृत्व करत असताना जाहिरात आणि व्यावसायिक उत्पादनांसाठी जबाबदार असतील.

अर्थव्यवस्था बातम्या

FY22 मध्ये भारताचा आर्थिक विकास 8.7%, Q4 GDP 4.1% अपेक्षित आहे.

- भारताचा आर्थिक विकास जानेवारी-मार्च 2021-22 मध्ये 4.1 टक्क्यांवर घसरला, हा चार तिमाहीचा नीचांक आहे, जो कोविड-19 महामारीच्या ओमिक्रॉन लाटेचा उत्पादन क्षेत्र आणि संपर्क-केंद्रित सेवांवर प्रभाव दर्शवितो. राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाने संपूर्ण आर्थिक वर्ष 2021-22 साठी वर्ष-दर-वर्ष सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) वाढीचा अंदाज 8.7% पर्यंत कमी केला, जो फेब्रुवारीमध्ये अपेक्षित 8.9% वरून खाली आला. 2020-21 मध्ये अर्थव्यवस्था 6.6 टक्क्यांनी घसरली.

सरकारने मे महिन्यात 1.41 लाख कोटी रुपयांचा जीएसटी गोळा केला.

- मे महिन्यातील जीएसटी महसूल जवळपास 1.41 लाख कोटी रुपये होता, जो गेल्या वर्षीच्या याच महिन्याच्या तुलनेत 44 टक्क्यांनी वाढला आहे, असे वित्त मंत्रालयाने म्हटले आहे. वस्तू आणि सेवा कर (जीएसटी) महसूल एप्रिलमधील विक्रमी उच्च संकलनापेक्षा कमी आला असून तो 1.68 लाख कोटी रुपये आहे. मार्चमध्ये जीएसटी महसूल 1.42 लाख कोटी रुपये होता, तर फेब्रुवारीमध्ये तो 1.33 लाख कोटी रुपये होता.
- मे 2022 मध्ये एकत्रित GST महसूल 1,40,885 कोटी रुपये आहे ज्यामध्ये CGST रुपये 25,036 कोटी, SGST रुपये 32,001 कोटी, IGST रुपये 73,345 कोटी (वस्तूंच्या आयातीवर जमा झालेल्या 37469 कोटी रुपयांसह) आणि रु. 10,502 कोटी (मालाच्या आयातीवर जमा झालेल्या रु. 931 कोटींसह).

केंद्राने राज्यांना 86,912 कोटी रुपये वितरित केले आणि जीएसटी भरपाई कर्जाची पुर्तता केली.

- केंद्र सरकारने 86,912 कोटी रुपये राज्य सरकारांना, SGST (राज्य वस्तू आणि सेवा कर) यांना सुपूर्द केले आहेत, त्यांना वस्तू आणि सेवा कर (GST) ची पूर्ण भरपाई दिली आहे. जीएसटी भरपाई पूलमध्ये केवळ 25,000 कोटी रुपये असूनही, केंद्राने संपूर्ण रक्कम केली. उपकर जमा होत असताना उर्वरित निधी केंद्राच्या स्वतःच्या निधीतून अदा करण्यात आला.
- राज्यांना जीएसटी भरपाईमधील तफावत भरून काढण्यासाठी, नवी दिल्लीने वित्तीय वर्ष 22 मध्ये बाजारातून 1.59 लाख कोटी रुपये आणि वित्तीय वर्ष 21 मध्ये 1.1 लाख कोटी रुपये कर्ज घेतले आणि ते पैसे राज्यांना दिले. नुकसान भरपाई उपकर, ज्याचा उपयोग कर्ज दायित्वांना समर्थन देण्यासाठी केला जाईल, 2026 पर्यंत लागू असेल.

सरकारने 2021-22 साठी कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधी (EPF) ठेवींवर 8.1 टक्के व्याजदर मंजूर केला आहे.

- सरकारने कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधी (EPF) ठेवींवर 2021-22 साठी 8.1 टक्के व्याजदर मंजूर केला आहे, जो सेवानिवृत्ती निधी संस्था कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी संघटना (EPFO) च्या सुमारे पाच कोटी सदस्यांसाठी चार दशकांहून अधिक नीचांकी आहे. या वर्षाच्या सुरुवातीला, EPFO ने 2021-22 साठी भविष्य निर्वाह निधी ठेवींवरील व्याज 2020-21 मध्ये प्रदान केलेल्या 8.5 टक्क्यांवरून 8.1 टक्क्यांपर्यंत कमी करण्याचा निर्णय घेतला होता.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- कामगार आणि रोजगार मंत्रालयाने EPF योजनेच्या प्रत्येक सदस्याला 2021-22 साठी 8.1 टक्के व्याजदर जमा करण्यास केंद्र सरकारची मान्यता दिली आहे.
- कामगार मंत्रालयाने हा प्रस्ताव अर्थ मंत्रालयाकडे संमतीसाठी पाठवला होता.
- आता, सरकारने व्याजदराला मान्यता दिल्यानंतर, EPFO आर्थिक वर्षासाठी निश्चित व्याजदर EPF खात्यांमध्ये जमा करण्यास सुरुवात करेल. 8.1 टक्के EPF व्याज दर 1977-78 पासून सर्वात कमी आहे, जेव्हा तो 8 टक्के होता.

कराराच्या बातम्या

टाटा मोटर्सने गुजरातमधील फोर्ड इंडियाच्या प्लांटच्या संभाव्य अधिग्रहणासाठी करार केला.

- टाटा पॅसेंजर इलेक्ट्रिक मोबिलिटी लिमिटेड (TPEML), टाटा मोटर्स लिमिटेडची उपकंपनी, आणि फोर्ड इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड (FIPL) यांनी FIPL च्या सानंद वाहन निर्मितीच्या संभाव्य संपादनासाठी गुजरात सरकार (GoG) सोबत सामंजस्य करार (MOU) वर स्वाक्षरी केली आहे. सुविधा या सामंजस्य करारामध्ये सुविधेची जमीन आणि इमारती, वाहन निर्मिती प्रकल्प, यंत्रसामग्री आणि उपकरणे यांचे संभाव्य संपादन आणि FIPL सानंदच्या वाहन निर्मिती ऑपरेशन्समधील सर्व पात्र कर्मचाऱ्यांचे हस्तांतरण यांचा समावेश आहे.

इस्रायल आणि संयुक्त अरब अमिराती यांनी पहिल्या अरब मुक्त व्यापार करारावर स्वाक्षरी केली.

- इस्रायलने संयुक्त अरब अमिराती (UAE) सह अरब देशासोबत पहिला मुक्त व्यापार करार केला आहे. दुबईमध्ये इस्रायलचे अर्थव्यवस्था आणि उद्योग मंत्री ओरना बारबिवे आणि यूएईचे अर्थमंत्री अब्दल्ला बिन तौक अल मारी यांनी या करारावर स्वाक्षरी केली. इस्रायलच्या अर्थव्यवस्था आणि उद्योग मंत्रालयाने जारी केलेल्या अधिकृत विधानानुसार, सर्वसमावेशक, महत्त्वपूर्ण आणि ग्राउंड ब्रेकिंग करारामुळे वस्तू आणि सेवांमधील द्विपक्षीय व्यापार वाढेल, संयुक्त अरब अमिरातीला इस्रायली निर्यात वाढेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सीमाशुल्क, सहयोग, सरकारी खरेदी, ई-कॉमर्स आणि बौद्धिक संपदा हक्क या सर्व गोष्टी कराराअंतर्गत समाविष्ट आहेत.
- इस्रायल राज्याच्या संयुक्त अरब अमिरातीसोबतच्या व्यावसायिक संबंधांसाठी ही एक महत्त्वपूर्ण भेट आहे, जो अरब देशासोबतचा पहिला मुक्त व्यापार क्षेत्र करार आहे.
- आज सकाळी त्यांनी स्वाक्षरी केलेल्या मुक्त व्यापार क्षेत्र करारामुळे द्विपक्षीय वाणिज्य सुधारणे, अडथळे दूर करणे आणि नवीन आर्थिक शक्यता आणि सहयोग निर्माण करणे अपेक्षित आहे, हे सर्व आमच्या सामायिक रस्त्यासाठी पायाभूत काम करतील.

गुजरात सरकारने मातीच्या संवर्धनासाठी ईशा आउटरीचसोबत करार केला.

- जगभरातील 'माती वाचवा' उपक्रमात सामील होण्यासाठी गुजरातच्या हवामान बदल विभागाने सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. ईशा आउटरीचचे संस्थापक आणि आध्यात्मिक नेते सद्गुरू आणि गुजरातचे मुख्यमंत्री श्री भूपेंद्र पटेल यांनी अहमदाबादमध्ये सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. जग्गी सद्गुरु 100 दिवसांच्या मोटारसायकल दौऱ्यावर निघाले असून संपूर्ण जगामध्ये मृदा पुनरुत्पादन मोहिमेबद्दल जागरुकता निर्माण केली आहे. युरोप, मध्य आशिया आणि मध्य पूर्वेतून 30,000 किलोमीटरचा प्रवास हा मातीच्या महत्त्वाबाबत धोरणकर्त्यांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्याचा प्रयत्न आहे. श्री सद्गुरू जग्गी वासुदेव या दौऱ्याचा एक भाग म्हणून 'माती वाचवा' या विषयावर सामंजस्य करार करण्यासाठी गुजरातमध्ये होते.

संरक्षण मंत्रालयाने स्वदेशी एस्ट्रा बियॉन्ड व्हिज्युअल रेंज क्षेपणास्त्रांसाठी 2,971 कोटी रुपयांच्या करारावर स्वाक्षरी केली.

- संरक्षण मंत्रालयाने भारतीय वायुसेना (IAF) साठी स्वदेशी विकसित Astra Mk-I Beyond Visual Range (BVR) हवाई ते हवाई क्षेपणास्त्रे आणि संबंधित उपकरणे पुरवण्यासाठी संरक्षण सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम भारत डायनॅमिक्स लिमिटेड (BDL) सोबत करार केला आहे.
- हे क्षेपणास्त्र, ज्याच्या यशस्वी चाचण्या IAF द्वारे आधीच केल्या गेल्या आहेत, ते पूर्णपणे Su-30 MK-I लढाऊ विमानावर एकत्रित केले आहे आणि टप्प्याटप्प्याने इतर लढाऊ विमानांसह लाइट कॉम्बॅट एअरक्राफ्टसह एकत्रित केले जाईल.

Astra Mk-I बद्दल:

- आधुनिक मार्गदर्शन आणि नेव्हिगेशन तंत्रांसह Astra ची श्रेणी 100 किमी पेक्षा जास्त आहे आणि DRDO ने आधी सांगितल्याप्रमाणे, अचूक अचूकतेसह लक्ष्य नष्ट करण्यासाठी मिडकोर्स मार्गदर्शन आणि RF साधक आधारित टर्मिनल मार्गदर्शन आहे.

- BVR क्षमतेसह हवेतून हवेतील क्षेपणास्त्र लढाऊ विमानांना मोठ्या स्टँडऑफ श्रेणी प्रदान करते जे प्रतिद्वंद्वी हवाई संरक्षण उपायांना तोंड न देता शत्रूच्या विमानांना तटस्थ करू शकते, ज्यामुळे हवाई क्षेत्राचे श्रेष्ठत्व प्राप्त होते आणि टिकून राहते.
- DRDO द्वारे दीर्घ श्रेणीचे आणि अधिक अत्याधुनिक Astra-Mk2 विकसित केले जात आहे.

तामिळनाडू सरकारने पेन्शनधारकांच्या डिजिटल जीवन प्रमाणपत्रासाठी

IPPB सोबत सामंजस्य करार केला.

- टपाल विभागाच्या घरोघरी सेवांद्वारे पेन्शनधारकांकडून जीवन प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी तामिळनाडू सरकारने इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँक (IPPB) सह सामंजस्य करार (MoU) वर स्वाक्षरी केली. IPPB ते प्रति डिजिटल लाइफ सर्टिफिकेट 70 रुपये दराने घरोघरी सेवांमध्ये हस्तांतरित करेल. जवळपास 7.15 लाखाहून अधिक राज्य सरकारी पेन्शनधारक / कौटुंबिक निवृत्तीवेतनधारक दरवर्षी जुलै, ऑगस्ट आणि सप्टेंबरमध्ये त्यांचे जीवन प्रमाणपत्र सादर करतात.
- आत्तापर्यंत, पेन्शनधारक/कौटुंबिक निवृत्ती वेतनधारकांना तीनपैकी कोणताही एक पर्याय वापरून एकत्र करणे शक्य आहे—डायरेक्ट मस्टरिंग (शारीरिक स्वरूप); पोस्टाद्वारे जीवन प्रमाणपत्र सादर करणे; आणि बायोमेट्रिक उपकरण वापरून जीवन प्रमाण पोर्टलद्वारे डिजिटल जीवन प्रमाणपत्र (DLC) . कोविड-19 साथीच्या आजारामुळे, गेल्या दोन वर्षांमध्ये वार्षिक संकलनातून सूट देण्यात आली होती.

HDFC ने डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशनसाठी Accenture सोबत करार केला आहे.

- NBFC दिग्गज, HDFC ने आपल्या कर्ज व्यवसायाचे डिजिटल रूपांतर करण्यासाठी जागतिक माहिती तंत्रज्ञान सेवा आणि सल्लागार फर्म, Accenture सोबत सहकार्याची घोषणा केली आहे . या टाय-अपमुळे HDFC चा ग्राहक अनुभव आणि व्यवसाय प्रक्रिया सुधारून अधिक परिचालन चपळता आणि कार्यक्षमता मिळेल आणि व्यवसायाची वाढ होईल.
- एचडीएफसीचे कर्ज देणारी जीवनचक्र पेपरलेस आणि चपळ बनवणे हे या सहकार्याचे उद्दिष्ट आहे. एचडीएफसीने ठळकपणे सांगितले की प्रोग्रामचा मुख्य घटक क्लाउड-नेटिव्ह लेंडिंग प्लॅटफॉर्म आहे ज्यामध्ये ग्राहक प्रवासाच्या प्रत्येक टप्प्यासाठी अर्ज, कर्ज प्रक्रिया, क्रेडिट अंडररायटिंग आणि निर्णय, वितरण आणि कर्ज सेवा यांचा समावेश आहे.
- हे क्रेडिट अंडररायटिंग प्रक्रियेचे मानकीकरण करून जोखीम कमी करणे आणि वाहन चालविण्याची चपळता सुधारणे या उद्देशाने मशीन लर्निंग-आधारित निर्णय इंजिनचा लाभ घेते.
- पुढे, प्लॅटफॉर्ममध्ये वापरकर्ता-अनुकूल मोबाइल अनुप्रयोग आणि ग्राहकांसाठी वेब-आधारित पोर्टल समाविष्ट आहे. मानव-केंद्रित डिझाइन तत्त्वे वापरून विकसित केलेले, अंतर्ज्ञानी मोबाइल अनुप्रयोग आणि वेब पोर्टल डिजिटल-नेटिव्ह अनुभव सक्षम करेल आणि ग्राहकांच्या ऑनबोर्डिंगसाठी लागणारा वेळ लक्षणीयरीत्या कमी करेल.
- तसेच, प्लॅटफॉर्म ग्राहकांना त्यांच्या गृहकर्ज अर्जाची स्थिती आणि इतर संबंधित सेवा विनंत्या कधीही, कुठेही रीअल-टाइम दृश्यमानता प्रदान करेल

पुरस्कार बातम्या

कान्स फिल्म फेस्टिव्हल 2022

- कान्स फिल्म फेस्टिव्हलची 75 वी आवृत्ती नऊ सदस्यीय ज्युरींनी प्रतिष्ठित महोत्सवात मोठे पुरस्कार देऊन शानदार समारोप केला. फ्रेंच अभिनेते व्हिन्सेंट लिंडन यांच्या नेतृत्वाखालील नऊ सदस्यीय ज्युरीद्वारे पुरस्कारांची निवड करण्यात आली आणि कान्सच्या ग्रँड लुमियर थिएटरमध्ये समारोप समारंभात सादर करण्यात आली. ज्युरीमध्ये अभिनेत्री दीपिका पदुकोण या भारतीय अभिनेत्रीचा समावेश होता.

2022 कान्स फिल्म फेस्टिव्हलमधील विजेत्यांची संपूर्ण यादी

- **Palme d'Or:** Triangle of Sadness, directed by Ruben Östlund
- **Grand Prix:** Stars at Noon, directed by Claire Denis and Close directed by Lukas Dhont
- **Jury Prize:** Eo, directed by Jerzy Skolimowski and Le Otto Montagne, directed by Charlotte Vandermeersch and Felix van Groeningen
- **Best Director:** Park Chan-wook for Decision to Leave
- **Best Actor:** Song Kang-ho for Broker
- **Best Actress:** Zar Amir Ebrahimi for Holy Spider
- **Best Screenplay:** Tarik Saleh (Boy from Heaven)
- **Camera d'Or:** Gina Gammell and Riley Keough for War Pony
- **Jury Special Award:** Tori and Lokita
- **L'Oeil d'Or:** All That Breathes
- **Jury Special Award (documentary):** Mariupolis 2

शौनक सेनच्या 'ऑल दॅट ब्रीद्स' या माहितीपटाने कान्स फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये L'Oil d'Or पुरस्कार जिंकला.

- चित्रपट निर्माते शौनक सेन यांच्या ऑल दॅट ब्रीद या माहितीपटाने कान्स चित्रपट महोत्सव 2022 मधील भारताचा एकमेव प्रवेश, 2022 L'Oeil d'Or हा महोत्सवातील माहितीपटांचा सर्वोच्च पुरस्कार जिंकला आहे. "L'Oeil d'Or अशा चित्रपटाला जातो जो, विनाशाच्या जगात, प्रत्येक जीवन महत्त्वाचे आणि प्रत्येक लहान कृती महत्त्वाची आहे याची आठवण करून देतो. पुरस्कारामध्ये 5,000 युरो (अंदाजे ₹ 4.16 लाख) रोख बक्षीस समाविष्ट आहे.

L'Oeil d'Or माहितीपट पुरस्काराबद्दल:

- L'Oeil d'Or डॉक्युमेंटरी अवॉर्ड, ज्याला गोल्डन आय अवॉर्ड म्हणूनही ओळखले जाते, 2015 मध्ये फ्रेंच भाषिक लेखकांच्या सोसायटी LaScam द्वारे कान फिल्म फेस्टिव्हलच्या सहकार्याने तयार केले गेले.

संजित नार्वेकर यांना MIFF 2022 मध्ये व्ही शांताराम जीवनगौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- मुंबई इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हल ऑफ इंडिया (MIFF 2022) च्या 17 व्या आवृत्तीत डॉ. व्ही. शांताराम जीवनगौरव पुरस्कार प्रख्यात लेखक आणि माहितीपट निर्माते श्री संजीत नार्वेकर यांना त्यांच्या उत्कृष्ट, सखोल, उल्लेखनीय वैविध्यपूर्ण आणि प्रेरणादायी कार्याच्या स्मरणार्थ प्रदान करण्यात आला आहे. केंद्रीय वाणिज्य आणि उद्योग, ग्राहक व्यवहार, अन्न आणि सार्वजनिक वितरण आणि वस्त्रोद्योग मंत्री पीयूष गोयल यांनी संजीत नार्वेकर यांना 10 लाख रुपये, सुवर्ण शंख आणि प्रशस्तीपत्र देऊन हा पुरस्कार प्रदान केला.

आरजे उमर यांना युनिसेफकडून लसीकरण चॅम्पियन पुरस्कार मिळाला.

- दक्षिण काश्मीरमधील रेडिओ जॉकी उमर निसार (RJ उमर) यांना मुंबई, महाराष्ट्र येथे होणाऱ्या वार्षिक Radio4Child 2022 पुरस्कारांमध्ये संयुक्त राष्ट्र आंतरराष्ट्रीय चिल्ड्रन्स इमर्जन्सी फंड (UNICEF) कडून '01 सर्वोत्कृष्ट सामग्री पुरस्कार' आणि लसीकरण चॅम्पियन पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. बहु-ग्रॅमी पुरस्कार विजेते संगीतकार, पर्यावरणवादी, आणि UNICEF ख्यातनाम समर्थक रिकी केज, OIC UNICEF, UP डॉ. झाफरीन चौधरी, संचार आणि वकिली आणि भागीदारी प्रमुख, UNICEF India यांच्या हस्ते हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

तंबाखू नियंत्रणासाठी जागतिक आरोग्य संघटना झारखंडला पुरस्कार देणार आहे.

- जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) ने तंबाखूचा वापर कमी करण्याच्या राज्याच्या प्रयत्नांची दखल घेत जागतिक तंबाखू विरोधी दिन (WNTD) पुरस्कार-2022 साठी झारखंडची निवड केली आहे . जागतिक तंबाखू विरोधी दिनानिमित्त नवी दिल्ली येथील आरोग्य विभागाच्या राज्य तंबाखू नियंत्रण कक्षाला हा पुरस्कार प्रदान करण्यात येणार आहे. तंबाखूचा वापर कमी करण्यासाठी राज्य सरकारच्या कामगिरीचा गौरव करणारा प्रतिष्ठित पुरस्कार, झारखंडमधील राष्ट्रीय तंबाखू नियंत्रण कार्यक्रमाद्वारे प्रदान करण्यात आला.

वेस्ट इंडिजचा माजी कर्णधार डॅरेन सॅमीला सितारा-ए-पाकिस्तान पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- वेस्ट इंडिजचा माजी कर्णधार, डॅरेन सॅमी याला एका समारंभात पाकिस्तानला सेवा दिल्याबद्दल सितारा-ए-पाकिस्तान पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. 38 वर्षीय अष्टपैलू खेळाडूला पाकिस्तानमध्ये आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परत आणण्यात मदत करण्याच्या भूमिकेसाठी ओळखले जात होते. पाकिस्तानने दिलेला हा तिसरा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार आहे. त्याने 38 कसोटी, 126 एकदिवसीय आणि 68 T20 मध्ये वेस्ट इंडिजचे प्रतिनिधित्व केले, T20 फॉर्मेटमध्ये जगाने पाहिलेला सर्वोत्तम कर्णधारांपैकी एक आहे आणि त्याने जगभरातील अनेक फ्रँचायझींचे नेतृत्व केले आहे.

तरुण महिला उद्योजक रश्मी साहू यांनी टाइम्स बिझनेस अवॉर्ड 2022 जिंकला.

- रूची फूडलाइनच्या संचालक, पूर्व भारतातील अग्रगण्य खाद्य ब्रँड आणि ओडिशाची नंबर 1 मसाले कंपनी, रश्मी साहू यांना टाइम्स बिझनेस अवॉर्ड 2022 प्रदान करण्यात आला आहे. तिला हा पुरस्कार प्रसिद्ध बॉलीवूड अभिनेता आणि सामाजिक कार्यकर्ते सोनू सूद यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. पूर्व भारतातील आघाडीच्या रेडी-टू-ईट ब्रँडच्या श्रेणीमध्ये हा पुरस्कार देण्यात आला.

रश्मी साहू बद्दल:

- रुची फूडलाइनच्या संचालक म्हणून काम करत असताना, तिने फ्रोझिट – ओडिशाची पहिली फ्रोझन फूड कंपनी सुरू केली आणि स्थापन केली. तिने ओडिशातील अन्न प्रक्रिया क्षेत्रात केवळ क्रांतीच केली नाही तर रोजगाराच्या संधी सिद्ध करून हजारो महिलांचे जीवनही बदलले. साहू आणि फ्रोझिट यांनी त्यांच्या नाविन्यपूर्ण खाद्य उत्पादनांची श्रेणी, गुणवत्ता आणि स्वच्छता मानकांसाठी जगभरात विविध पुरस्कार जिंकले आहेत.

फ्रोझिट बद्दल:

- हळूहळू फ्रोझिटने रेडी टू इट फूड आणि बेकरीच्या श्रेणीत राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर नाव कमावले आहे आणि जे केवळ आरोग्यदायीच नाही तर किफायतशीर देखील आहेत. फ्रोझिट आता भारतातील विविध खाद्यपदार्थ तसेच बिर्याणी, पास्ता, घी-तांदूळ, मटण कसा, लच्छा पराठा, मुगलाई चिकन, व्हेज पुलाव, कढई सोयाबिन, चना मसाला, फ्रेंड राईस, तंदूरी मशरूम, गार्लिक मशरूम, झीरा यांसारखे पारंपारिक ओडिया पदार्थ देतात

संरक्षण बातम्या

चंदीगडमध्ये आयएएफ हेरिटेज सेंटर सुरू होणार आहे.

- विविध युद्धांमधील भारतीय हवाई दलाची भूमिका आणि त्याचे एकूण कार्य दर्शविण्यासाठी एक हेरिटेज केंद्र चंदीगड येथे उभारण्यात येणार आहे. 'IAF हेरिटेज सेंटर' फोर्स आणि चंदीगड प्रशासन संयुक्तपणे स्थापन केले जाईल. केंद्रशासित प्रदेश चंदीगड आणि भारतीय वायुसेना यांच्यात केंद्राच्या स्थापनेसाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली. या समारंभाला पंजाबचे राज्यपाल बनवारीलाल पुरोहित आणि एअर चीफ मार्शल व्हीआर चौधरी उपस्थित होते

क्रीडा बातम्या

IPL 2022: गुजरात टायटन्सने विजेतेपद पटकावले.

- इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) 2022 ची समाप्ती गुजरात टायटन्स (GT) ने 29 मे रोजी अहमदाबादच्या नरेंद्र मोदी स्टेडियमवर उद्घाटन चॅम्पियन राजस्थान रॉयल्स (RR) ला पराभूत केले.

IPL विजेत्यांची यादी

- अरामको पर्पल कॅपचा सीझन विजेता: **युझवेंद्र चहल (२७ विकेट)**
- अरामको ऑरेंज कॅप विनर ऑफ द सीझन: **जोस बटलर (८६३ धावा)**
- सामनावीर (फायनल): **हार्दिक पंड्या**
- अपस्टॉक्स मोस्ट व्हॅल्युएबल ऑफ द सीझन खेळाडू: जोस बटलर
- पंच सुपर स्ट्रायकर ऑफ द मॅच (फायनल): डेव्हिड मिलर
- ड्रीम11 गेम चेंजर ऑफ द मॅच (फायनल): हार्दिक पंड्या
- अनॅकॅडमी लेट्स क्रॅक इट सिक्स अवॉर्ड (अंतिम): यशस्वी जैस्वाल
- CRED पॉवरप्लेअर ऑफ द मॅच (फायनल): ट्रेंट बोल्ट
- अपस्टॉक्स मॅचची सर्वात मौल्यवान मालमत्ता (फायनल): हार्दिक पंड्या
- SwiggyInstamart मॅचची सर्वात जलद वितरण (फायनल): लॉकी फर्ग्युसन
- रुपे ऑन द गो 4s मॅच (फायनल): जोस बटलर
- आयपीएल 2022 हंगामातील उदयोन्मुख खेळाडू: उमरान मलिक
- अनॅकॅडमी लेट्स क्रॅक इट सिक्स अवॉर्ड ऑफ द सीझन: जोस बटलर
- पंच सुपर स्ट्रायकर ऑफ द सीझन: दिनेश कार्तिक (SR – 183.33)
- ड्रीम 11 गेम चेंजर ऑफ द सीझन: जोस बटलर
- PayTM फेअरप्ले पुरस्कार: गुजरात टायटन्स आणि राजस्थान रॉयल्स
- CRED पॉवरप्लेअर ऑफ द सीझन: जोस बटलर
- SwiggyInstamart हंगामातील सर्वात जलद वितरण: लॉकी फर्ग्युसन (157.3 KMPH)
- सीझनच्या 4s मध्ये रुपे: जोस बटलर
- टाटा आयपीएल कॅच ऑफ द सीझन: एविन लुईस

सुपरनोव्हासने महिला टी20 चॅलेंज 2022 चे विजेतेपदाच्या लढतीत वेगावर चार धावांनी विजय मिळवला.

- सुपरनोव्हासने महिला टी20 चॅलेंज 2022 चे विजेतेपदाच्या लढतीत वेगावर चार धावांनी विजय मिळवला. वेस्ट इंडिजची T20 स्पेशालिस्ट डिआंड्रा डॉटिनने बॅट आणि बॉल या दोहोंनी चमक दाखवली कारण तिने सुपरनोव्हासला वेगावर चार धावांनी विजय मिळवून विक्रमी तिसऱ्या महिला T20 चॅलेंज विजेतेपदावर नाव कोरले. महिला T20 चॅलेंज ही BCCI द्वारे आयोजित केलेली भारतीय महिला क्रिकेट 20-20 स्पर्धा आहे.
- डॉटिनने 44 चेंडूत 62 धावा ठोकून सुपरनोव्हास प्रथम फलंदाजी करताना 165-7 अशी स्पर्धात्मक खेळी केली. तिने चार षटकांत 28 धावांत दोन गडी बाद केले आणि वेगाला 161-8 पर्यंत रोखण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली.

IBSA ज्युडो ग्रांड प्रीक्स मध्ये भारताने पहिले पदक जिंकले.

- नूर सुलतान, कझाकस्तान येथे, भारताने IBSA ज्युडो ग्रांप्रीमध्ये पहिले पदक मिळवले. भारतीय अंध आणि पॅरा ज्युडो असोसिएशनचा ज्युडोका कपिल परमार देशाला पदके मिळवून दिल्याबद्दल मनापासून कौतुकास पात्र आहे. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की स्पर्धेत भाग घेतलेल्या 21 पैकी 18 देशांनी पदके जिंकली. इराक, स्विर्त्झलंड आणि भारतासह अनेक देशांनी IBSA ग्रँड प्रिक्समध्ये त्यांचे पहिले पदक मिळवले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- टोकियो पॅरालिम्पिक खेळांनंतर, आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीने अंध आणि दृष्टिहीन जुडोकांसाठी एक नवीन विभाग विकसित करण्याचा निर्णय घेतला, म्हणूनच त्यांनी J1 आणि J2 विभाग तयार केले, जे स्वतंत्रपणे स्पर्धा करतील.
- या नवीन विभागांसह नवीन वजन श्रेणी आणि पदक स्पर्धा.
- पॅरिसमध्ये 16 पदक स्पर्धा असतील आणि आम्हाला अपेक्षा आहे की त्यांच्या बाउट त्या पूर्वीच्या तुलनेत अधिक निष्पक्ष होतील.
- शेवटी, पुरुष आणि स्त्रिया समान पातळीवर आहेत, दोघांसाठी समान वजन विभागणी आहेत.
- सात देशांनी पहिल्या दिवशी सुवर्णपदकांची कमाई केली, या कार्यक्रमात आठ श्रेणींमध्ये. दोनदा विजय मिळवणारा तुर्कस्तान एकमेव संघ होता.

रेड बुलच्या सर्जिओ पेरेझने मोनॅको F1 ग्रांड प्रीक्स 2022 जिंकली.

- रेड बुल रेसिंग ड्रायव्हर सर्जिओ पेरेझ (मेक्सिकन) याने 25 गुणांसह फॉर्म्युला 1 (F1) ग्रँड प्रिक्स (GP) डी मोनाको 2022 जिंकला आहे, जो मोनॅको, मोनॅको, युरोप येथे आयोजित केला होता. हा कार्यक्रम 27 मे ते 29 मे 2022 दरम्यान झाला. या विजयासह, सर्जिओ पेरेझ मोनॅको ग्रँड प्रिक्स जिंकणारा पहिला मेक्सिकन आणि 1981 मध्ये गिलेस विलेन्युव्हनंतर जिंकणारा पहिला उत्तर अमेरिकन बनला.
- फेरारी रेसिंग ड्रायव्हर कार्लोस सेन्झ ज्युनियर (स्पॅनिश) याने १८ गुणांसह दुसरे स्थान पटकावले. तिसरा क्रमांक बेल्जियन-डच रेसिंग ड्रायव्हर मॅक्स एमिलियन व्हर्स्टॅपेनने घेतला ज्याने रेड बुल रेसिंगसाठी गाडी चालवली. मोनाकन रेस ड्रायव्हर चार्ल्स लेक्लेर्क ज्याने फेरारीसाठी गाडी चालवली त्याने शर्यत चौथ्या क्रमांकावर राहिली.

अमित शहा यांनी अहमदाबादमध्ये ऑलिम्पिक स्तरावरील क्रीडा संकुलाची पायाभरणी केली.

- अहमदाबादमध्ये सरदार पटेल स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स, नरेंद्र मोदी स्टेडियम, नारणपुरा स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स आणि आणखी तीन क्रीडा संकुलांसह ऑलिम्पिकसाठी सर्व खेळांसाठी आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील मैदाने आणि ठिकाणे सरकारला हवी आहेत. केंद्रीय गृह व्यवहार आणि सहकार मंत्री अमित शहा यांनी रविवारी (29 मे) गुजरातमधील अहमदाबाद येथे 632 कोटी रुपये खर्चाच्या ऑलिम्पिक-स्तरीय क्रीडा संकुलाची पायाभरणी केली.
- जागतिक दर्जाचे स्पोर्ट्स स्टेडियम अहमदाबादच्या नारनपुरा परिसरात 18 एकरमध्ये तयार केले आहे, ज्यामध्ये पोहणेसह विविध इनडोअर आणि आउटडोअर क्रियाकलापांमध्ये खेळण्याची आणि प्रशिक्षणाची सुविधा आहे. यात एकाच वेळी 7,000 लोक बसू शकतात.
- 1.15 लाख चौरस मीटर पेक्षा जास्त बिल्ट अप एरिया असलेल्या या प्रचंड क्रीडा सुविधेमध्ये एक इनडोअर स्पोर्ट्स एरिना, एक कम्युनिटी स्पोर्ट्स एरिना आणि एक जलीय स्टेडियम समाविष्ट आहे.
- जगातील सर्वात मोठे क्रिकेट स्टेडियम, सरदार पटेल स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स आणि नारनपुरा स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स यांच्या उपस्थितीमुळे अहमदाबादला ऑलिम्पिकची तयारी करता येईल, अशी आशा भाजपच्या नेतृत्वाखालील केंद्र आणि राज्य प्रशासनाला आहे.

पुरुष हॉकी आशिया चषक: भारताने जपानवर 1-0 असा विजय मिळवत कांस्यपदक जिंकले.

- इंडोनेशियातील जकार्ता येथे झालेल्या पुरुष हॉकी आशिया चषक 2022 मध्ये भारताने जपानचा 1-0 ने पराभव करून कांस्यपदक जिंकले. जपानला सात पेनल्टी कॉर्नर मिळाले तर भारताला फक्त दोन पेनल्टी कॉर्नर मिळाले पण भारताने सर्कल पेनिट्रेशनच्या आकडेवारीत 11-10 ने आघाडी घेतली. सामन्याच्या शेवटच्या मिनिटात भारताची 10 पुरुषांवर घसरण झाली होती, परंतु त्यांनी आशिया चषक स्पर्धेत आपले दुसरे कांस्य पदक जिंकले.

भारतीय अमेरिकी हरिनी लोगन ने 2022 स्क्रिप्स नेशनल स्पेलिंग बी जिंकले.

- हरिणी लोगानला एकदा स्क्रिप्स नॅशनल स्पेलिंग बी मधून काढून टाकण्यात आले होते, त्यानंतर त्यांना पुन्हा नियुक्त करण्यात आले होते. विक्रम राजू विरुद्धच्या तीव्र संघर्षात तिचे चार शब्द चुकले , ज्यात तिला शीर्षक मिळाले असते. पहिल्या-वहिल्या लाइटनिंग-राउंड टायब्रेकरमध्ये, हरिणीने शेवटी ट्रॉफीवर दावा केला. सॅन अँटोनियो, टेक्सास येथील 13 वर्षीय आठव्या वर्गातील विद्यार्थ्याने, ज्याने तीन वर्षांपूर्वी शेवटच्या पूर्णतः वैयक्तिक मधमाशीमध्ये स्पर्धा केली आणि ती परत आणण्यासाठी साथीच्या रोगाचा सामना केला, 90-सेकंद स्पेल-ऑफ दरम्यान 21 शब्द अचूकपणे उच्चारले, विक्रमला सहाने हरवले.

संरक्षण बातम्या

बांगलादेशमध्ये बीएसएफ आणि बीजीबी यांच्यात सीमा समन्वय परिषद सुरू आहे

- भारत आणि बांगलादेश यांच्यातील सीमा समन्वय परिषदेचे सिलहेट येथे महानिरीक्षक BSF-प्रादेशिक कमांडर BGB यांच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले. बॉर्डर गार्ड्स बांगलादेशच्या अधिकृत प्रेस रिलीझनुसार, चार दिवसीय सेमिनार 2 जून रोजी संपेल. (BGB). भारतीय संघ मेघालयातील डावकी येथील एकात्मिक चेक पोस्ट (ICP) मार्गे बांगलादेशात पोहोचला, जेथे BGB च्या उच्च कर्मचाऱ्यांनी त्यांचे स्वागत केले.

सिंधू जल करारावर 118 वी भारत-पाकिस्तान द्विपक्षीय बैठक होणार आहे.

- सिंधू जल करार (IWT) 1960 अंतर्गत दरवर्षी होणारी कायमस्वरूपी सिंधू आयोग परिषद भारत आणि पाकिस्तानमध्ये सुरू झाली. दोन्ही देशांनी ही IWT ची आवश्यकता मानल्यामुळे सिंधू चर्चा टाय-फ्रीझमध्ये टिकून आहे. परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, कराराच्या अटींनुसार दोन्ही बाजूंनी वर्षातून किमान एकदा, वैकल्पिकरित्या, भारत आणि पाकिस्तानमध्ये भेटणे अपेक्षित आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 23-24 मार्च 2021 रोजी नवी दिल्ली येथे आयोजित सर्वात अलीकडील शिखर परिषद, जलविज्ञान आणि पूर डेटाच्या देवाणघेवाणीवर केंद्रित होती.
- मार्चमध्ये, भारत आणि पाकिस्तानने सिंधू जल कराराची संपूर्णपणे अंमलबजावणी करण्याच्या त्यांच्या वचनबद्धतेची पुष्टी केली आणि कायमस्वरूपी सिंधू आयोगाची पुढील बैठक लवकरच भारतात आयोजित केली जाईल अशी आशा व्यक्त केली.
- दोन दिवसांच्या चर्चेसाठी पाच सदस्यीय पाकिस्तानी संघ अमेरिकेत दाखल झाला आहे.
- सिंधू चर्चेला दोन्ही देशांमधील अधिक महत्त्वाच्या गुंतवणुकीसाठी अग्रदूत म्हणून पाहिले जात नाही.
- दोन्ही देश यापूर्वी डिसेंबर 2015 मध्ये राजनैतिक चर्चेसाठी भेटले होते, आणि त्या वेळी ते पुन्हा चर्चा सुरू करण्याची घोषणा करू शकले होते, परंतु पठाणकोट हल्ल्यामुळे ही प्रक्रिया कधीही मिटू शकली नाही.

विज्ञान बातम्या

IIT, गांधीनगर येथे परम अनंत सुपर कॉम्प्युटर सुरू झाला.

- परम अनंता, राष्ट्रीय सुपरकॉम्प्युटिंग मिशन (NSM) अंतर्गत राष्ट्राला समर्पित IIT गांधीनगर येथील अत्याधुनिक सुपरकॉम्प्युटर आहे. हा इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय (MeitY) आणि विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST) यांचा संयुक्त उपक्रम आहे, जो कार्यान्वित झाला होता. हे स्वदेशी सॉफ्टवेअर स्टॅक C-DAC ने विकसित केले आहे आणि मेक इन इंडिया उपक्रम आहे.

सामंजस्य करार बद्दल:

- NSM अंतर्गत या 838 टेराफ्लॉप्स सुपरकॉम्प्युटिंग सुविधेची स्थापना करण्यासाठी 12 ऑक्टोबर 2020 रोजी IIT गांधीनगर आणि सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट इन अॅडव्हान्स्ड कॉम्प्युटिंग (C-DAC) यांच्यात सामंजस्य करार (MoU) करण्यात आला.
- विविध वैज्ञानिक आणि अभियांत्रिकी अनुप्रयोगांच्या संगणकीय गरजा पूर्ण करण्यासाठी सिस्टम CPU नोड्स, GPU नोड्स, उच्च मेमरी नोड्स, उच्च थ्रूपुट स्टोरेज आणि उच्च-कार्यक्षमता इन्फिनिबँड इंटरकनेक्टच्या मिश्रणाने सुसज्ज आहे.

यूएस फ्रंटियरने जपानच्या फुगाकूला मागे टाकले जगातील सर्वात शक्तिशाली सुपर कॉम्प्युटर बनला.

- जर्मनीद्वारे अनावरण केलेल्या जगातील सर्वात शक्तिशाली सुपरकॉम्प्युटरच्या टॉप500 सूचीच्या 59 व्या आवृत्तीनुसार, यूएस मधील ORNL च्या सुपरकॉम्प्युटर फ्रंटियर **, हेवलेट** पॅकार्ड एंटरप्राइझ (HPE) आर्किटेक्चर वापरून तयार केलेला आणि प्रगत मायक्रो डिव्हाइसेस (AMD) आउटफॉर्म्ड प्रोसेसरसह सुसज्ज असलेला सुपर कॉम्प्युटर. सुपर कॉम्प्युटर फुगाकू जगातील सर्वात वेगवान सुपर कॉम्प्युटर बनणार आहे.

इस्रोच्या अध्यक्षांनी नवीन अंतराळ यान निर्मिती सुविधेचे उद्घाटन केले.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) चे अध्यक्ष डॉ. एस. सोमनाथ यांनी कर्नाटक इंडस्ट्रियल एरिया डेव्हलपमेंट बोर्ड (KIADB) एरोस्पेस पार्क येथे ANANTH Technologies's Spacecraft Manufacturing Unit चे उद्घाटन केले. नवीन अत्याधुनिक स्पेसक्राफ्ट मॅन्युफॅक्चरिंग सुविधा एकाच वेळी चार मोठ्या अंतराळयानांचे असेंब्ली एकत्रीकरण आणि चाचणी आयोजित करू शकते.
- भारतातील ही अशा प्रकारची पहिली सुविधा आहे, 1992 मध्ये स्थापन झाल्यापासून, अनंत टेक्नॉलॉजीजने 89 उपग्रह आणि ISRO द्वारे तयार/लाँच केलेल्या 69 प्रक्षेपण वाहनांच्या निर्मितीमध्ये योगदान दिले आहे.

महत्वाचे दिवस

29 मे रोजी UN शांती सैनिकांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा केला जातो.

- 29 मे रोजी जागतिक स्तरावर UN शांती सैनिकांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस पाळला जातो. युनायटेड नेशन्स पीसकीपर्सचा आंतरराष्ट्रीय दिवस देखील सुमारे 4,200 शांती सैनिकांना सन्मानित करण्याची संधी देतो ज्यांनी UN ध्वजाखाली सेवा करताना आपले प्राण गमावले, ज्यात गेल्या वर्षी लढाई गमावलेल्या 135 जणांचा समावेश आहे. संयुक्त राष्ट्राचे सरचिटणीस अँटोनियो गुटेरेस म्हणाले की, यावर्षी भागीदारी शक्तीवर लक्ष केंद्रित केले आहे.
- **"People. Peace. Progress. The Power of Partnerships."** ही 2022 ची थीम आहे.

30 मे रोजी 2022 मध्ये जागतिक व्हॅप डे 2022 साजरा करण्यात आला.

- हानीकारक तंबाखू उत्पादनांच्या पर्यायांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि ई-सिगारेटची सापेक्ष सुरक्षा आणि हानी कमी करणे आणि धूम्रपान बंद करण्याचे साधन म्हणून त्यांची क्षमता अधोरेखित करण्यासाठी जगभरात 30 मे रोजी जागतिक व्हॅप दिवस साजरा केला जातो. जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) द्वारे पाळल्या जाणाऱ्या जागतिक तंबाखू विरोधी दिनाच्या (31 मे) आदल्या दिवशी जागतिक व्हेप डे (30 मे) साजरा केला जातो. वर्ल्ड व्हेपर्स अलायन्स (WVA) द्वारे जागतिक व्हेप डे सुरू करण्यात आला

31 मे रोजी जागतिक तंबाखू विरोधी दिन पाळला जातो.

- जागतिक तंबाखू विरोधी दिन 31 मे रोजी जगभरात साजरा केला जातो . या वार्षिक उत्सवाचे उद्दिष्ट जागतिक नागरिकांमध्ये तंबाखूच्या वापराचे धोकेच नव्हे तर तंबाखू कंपन्यांच्या व्यवसाय पद्धती, तंबाखूच्या महामारीशी लढण्यासाठी WHO काय करत आहे आणि जगभरातील लोक त्यांच्या अधिकाराचा दावा करण्यासाठी काय करू शकतात याबद्दल जागरुकता वाढवणे हा आहे.
- Threat to our environment ही 2022 जागतिक तंबाखू विरोधी दिनाची थीम आहे.

जागतिक पालक दिवस 2022 1 जून रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 1 जून रोजी जागतिक पालक दिन साजरा केला जातो. पालकांचा जागतिक दिन हा वार्षिक कार्यक्रम आहे जो मुलांच्या जीवनात पालकांचे महत्त्व साजरे करतो. पालकांच्या जागतिक दिनाचा उद्देश त्यांच्या मुलांच्या जीवनात पालकांच्या भूमिकेबद्दल समजून घेणे आणि त्यांचे कौतुक करणे हा आहे. दर्जेदार पालकत्व आणि कौटुंबिक जीवनाच्या महत्त्वाविषयी जागरुकता वाढवणे हे देखील त्याचे उद्दिष्ट आहे.
- जागतिक पालक दिन 2022 ची थीम Family Awareness आहे.

जागतिक दूध दिवस 2022 1 जून रोजी साजरा केला जातो.

- संयुक्त राष्ट्रांच्या अन्न आणि कृषी संघटनेने 1 जून हा दिवस जागतिक दूध दिन म्हणून स्वीकारला. दुधाला जागतिक अन्न म्हणून ओळखण्यासाठी आणि डेअरी उद्योग साजरा करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. डेअरी क्षेत्राशी निगडीत असलेल्या क्रियाकलापांकडे लक्ष वेधण्याची संधी प्रदान करण्याचा हेतू आहे. हा दिवस 2001 पासून दरवर्षी 1 जून रोजी साजरा केला जातो.
- जागतिक दूध दिन 2022 ची थीम हवामान बदलाच्या संकटाकडे लक्ष वेधून घेणे आणि डेअरी क्षेत्र ग्रहावरील त्याचा प्रभाव कसा कमी करू शकतो. पुढील 30 वर्षांमध्ये हरितगृह वायू उत्सर्जन कमी करून आणि डेअरी क्षेत्राला शाश्वत करण्यासाठी कचरा व्यवस्थापनात सुधारणा करून 'डेअरी नेट झिरो' साध्य करण्याचे उद्दिष्ट आहे.

जागतिक सायकल दिवस 2022 3 जून रोजी साजरा केला जातो.

- सायकल चालवण्याला शाश्वत स्वरूपाचा प्रवास मिळवण्याचा एक मार्ग म्हणून ओळखण्यासाठी दरवर्षी 3 जून रोजी जागतिक सायकल दिन साजरा केला जातो ज्यामुळे एखाद्याचे शारीरिक आरोग्य देखील सुनिश्चित होते. हा दिवस सायकल चालवण्याची परंपरा आणि आपले आरोग्य तंदुरुस्त ठेवण्यात तिची महत्त्वपूर्ण भूमिका साजरा करतो. सायकलिंग हा एक बहुआयामी व्यायाम आहे ज्यामध्ये अनेक आरोग्य फायदे आहेत.

दरवर्षी 4 जून रोजी, संयुक्त राष्ट्र संघ (UN) आंतरराष्ट्रीय निष्पाप मुलांचा दिवस साजरा करतो.

- जगभरातील शारीरिक, मानसिक आणि भावनिक अत्याचाराला बळी पडलेल्या मुलांबद्दल जागरुकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 4 जून रोजी, संयुक्त राष्ट्र (UN) आक्रमकतेचा बळी ठरलेल्या निष्पाप मुलांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा करते. या दिवशी, संयुक्त राष्ट्रांनी मुलांच्या हक्कांचे जतन करण्याच्या आपल्या वचनबद्धतेची पुष्टी केली.
- 19 ऑगस्ट 1982 रोजी आक्रमकतेचा बळी ठरलेल्या निष्पाप मुलांचा पहिला आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा करण्यात आला. त्या वेळी, हा दिवस लेबनॉन युद्धातील बळींवर केंद्रित होता. 1982 च्या लेबनॉन युद्धात, पॅलेस्टाईन लिबरेशन ऑर्गनायझेशन आणि इस्रायल डिफेन्स फोर्स (IDF) यांच्यात वारंवार हल्ले आणि प्रतिआक्रमण झाल्यानंतर इस्रायलच्या सैन्याने दक्षिण लेबनॉनवर आक्रमण केले. इस्रायलच्या राजदूताच्या हत्येच्या प्रयत्नानंतर हे आक्रमण करण्यात आले.

निधन बातम्या

पंजाबी गायक सिद्धू मूस वाला यांची गोळ्या झाडून हत्या

- पंजाबमधील मानसा जिल्ह्यातील जवाहरके गावात 29 वर्षीय पंजाबी गायक सिद्धू मूस वाला यांची अज्ञात हल्लेखोरांनी गोळ्या झाडून हत्या केली. पंजाब पोलिसांनी माजी आमदार, दोन तख्तांचे जथेदार, डेरांचे प्रमुख आणि पोलिस अधिकाऱ्यांसह 420 हून अधिक लोकांसह त्यांची सुरक्षा काढून घेण्याचे आदेश दिल्यानंतर एक दिवसानंतर ही घटना घडली.
- 17 जून 1993 रोजी जन्मलेले शुभदीप सिंग सिद्धू उर्फ सिद्धू मूस वाला हे मानसा जिल्ह्यातील मूस वाला गावचे होते. मूस वालाचे फॅन फॉलोअर्स लाखोमध्ये होते आणि ते त्यांच्या रॅपसाठी लोकप्रिय होते. मूस वाला यांनी इलेक्ट्रिकल इंजिनीअरिंगची पदवी घेतली होती.

अल्बेनियनचे माजी अध्यक्ष बुजार निशानी यांचे 55 व्या वर्षी निधन.

- अल्बेनियनचे माजी राष्ट्रपती बुजार निशानी यांचे 55 व्या वर्षी आरोग्याच्या समस्येमुळे निधन झाले. अध्यक्ष बुजार निशानी यांचा जन्म 29 सप्टेंबर 1966 रोजी अल्बेनियाच्या डुरेस येथे झाला, ते डाव्या आघाडीशी असलेल्या मध्य-उजव्या राजकीय संलग्नतेसाठी प्रसिद्ध होते. त्यांनी 2012 ते 2017 पर्यंत अध्यक्ष म्हणून काम केले.

J&K नॅशनल पँथर्स पार्टीचे प्रमुख भीम सिंह यांचे निधन

- नॅशनल पँथर्स पार्टीचे प्रमुख प्राध्यापक भीम सिंग यांचे दीर्घ आजाराने जम्मू येथील त्यांच्या निवासस्थानी निधन झाले. ते 80 वर्षांचे होते. सिंग हे जम्मू आणि काश्मीर नॅशनल पँथर्स पार्टी (JKNPP) चे संस्थापक आणि मुख्य संरक्षक होते, जी जम्मू आणि काश्मीरच्या भारतीय केंद्रशासित प्रदेशात स्थित "अंतिम क्रांती" शोधत आहे.
- व्यवसायाने वकील असलेले श्री सिंग हे काही दिवसांपासून अस्वस्थ होते आणि त्यांना जम्मूच्या शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयात दाखल करण्यात आले होते. प्रो. सिंग हे धर्मनिरपेक्ष मूल्यांसाठी वचनबद्ध असलेले नेते होते ज्यांनी राज्य विधानसभेत आणि बाहेर समाजातील दलित आणि उपेक्षित घटकांच्या हक्कांसाठी अथक लढा दिला.

कोलकाता कॉन्सर्टमध्ये परफॉर्म केल्यानंतर बॉलीवूड गायक केके यांचे निधन झाले.

- तीन दशकांहून अधिक काळ संगीतप्रेमींना मंत्रमुग्ध करणारे प्रसिद्ध बॉलीवूड गायक केके (कृष्णकुमार कुन्नाथ) आता राहिले नाहीत. लाइव्ह परफॉर्मन्सनंतर 53 वर्षीय गायकाचे कोलकाता येथे निधन झाले. केके हे बॉलीवूडमधील आघाडीच्या गायकांपैकी एक मानले जायचे. केके यांनी हिंदी, बंगाली, तमिळ, कन्नड, मल्याळम, मराठी आणि आसामी भाषेत गाणी गायली.
- केके गाणे विविध चित्रपटातील असंख्य हिट गाणी. केकेची काही लोकप्रिय गाणी जी त्यांची सर्वोत्कृष्ट गाणी आहेत त्यात तू ही मेरी शब है (गँगस्टर), तडप तडप के इस दिल से (हम दिल दे चुके सनम), आवरापन बंजारापन (जिस्म), आँखों में तेरी अजब सी (ओम शांती ओम) यांचा समावेश आहे

संतूरवादक भजन सोपोरी यांचे निधन

- संतूर वादक आणि पद्मश्री पुरस्कार विजेते भजन सोपोरी यांचे वयाच्या 73 व्या वर्षी निधन झाले. संतूर वादकाचा जन्म काश्मीर खोऱ्यातील सोपोर येथे 1948 मध्ये झाला आणि ते भारतीय शास्त्रीय संगीताच्या सुफियाना घराण्यातील होते. ते पंडित शंकर पंडित यांचे पणतू होते, ज्यांनी सुफियाना कलाम आणि हिंदुस्थानी शास्त्रीय संगीतावर आधारित 'सूफी बाज' (शैली) म्हणून प्रसिद्ध असलेली शैली विकसित केली होती.

स्वातंत्र्यसैनिक अंजलाई पोन्नुसामी यांचे निधन

- औपनिवेशिक ब्रिटनपासून भारताच्या स्वातंत्र्यासाठी लढणाऱ्या स्वातंत्र्यसैनिक अंजलाई पोननुसामी यांचे वयाच्या 102 व्या वर्षी निधन झाले. वयाच्या 21 व्या वर्षी, अंजलाई या राणी ऑफ झाशी रेजिमेंटमध्ये सामील झाल्या होत्या.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

फॉर्च्यून 500 यादी: इलॉन मस्क, टेस्लाचे अब्जाधीश CEO आणि SpaceX जगातील सर्वाधिक पगार घेणारे कार्यकारी अधिकारी.

- इलॉन मस्क, टेस्ला आणि SpaceX चे अब्जाधीश CEO जगातील सर्वाधिक पगार घेणारे कार्यकारी अधिकारी. Fortune 500 वरील सर्वाधिक भरपाई मिळालेल्या CEO च्या फॉर्च्युनच्या नवीन यादीत मस्कने अव्वल स्थान पटकावले आहे. 2021 मध्ये, मस्कने 2018 च्या बहुवर्षीय "मूनशॉट" अनुदानामध्ये प्रदान केलेल्या काही टेस्ला स्टॉक पर्यायांचा वापर करून, जवळजवळ USD 23.5 अब्ज किमतीची नुकसानभरपाई "साक्षात्कारली". मस्क नंतर, 2021 मधील 10 सर्वाधिक भरपाई मिळालेले Fortune 500 CEO हे Apple, Netflix आणि Microsoft च्या प्रमुखांसह सर्व टेक आणि बायोटेक सीईओ आहेत.

टॉप 10 सर्वाधिक भरपाई मिळालेल्या सीईओंची यादी:

1. Elon Musk, Tesla: USD 23.5 Billion
2. Tim Cook, Apple: USD 770.5 Million
3. Jensen Huang, NVIDIA: USD 561 Million
4. Reed Hastings, Netflix: USD 453.5 Million
5. Leonard Schleifer, Regeneron Pharmaceuticals: USD 452.9 Million
6. Marc Benioff, Salesforce: USD 439.4 Million

7. Satya Nadella, Microsoft: USD 309.4 Million
8. Robert A. Kotick, Activision Blizzard: USD 296.7 Million
9. Hock E. Tan, Broadcom: USD 288 Million
10. Safra A. Catz, Oracle: USD 239.5 Million

RBI चे बँकनोट सर्वेक्षण: 100 रुपयांची सर्वात जास्त पसंतीची नोट आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या बँकनोट सर्व्हे ऑफ कन्झ्युमर्सच्या निष्कर्षात असे दिसून आले आहे की, बँक नोटांमध्ये, रु. 100 ला सर्वाधिक पसंती आहे तर रु 2,000 सर्वात कमी पसंतीची मूल्ये होती. भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या या वर्षीच्या वार्षिक अहवालात प्रकाशित झालेल्या सर्वेक्षणात असे म्हटले आहे की भारतीयांमध्ये १०० रुपयांच्या नोटांना सर्वाधिक पसंती आहे, तर २००० रुपयांच्या नोटांना सर्वात कमी पसंती आहे. आरबीआयच्या सर्वेक्षणात असेही आढळून आले आहे की 2000 रुपयांच्या एकूण नोटांची संख्या केवळ 214 कोटी किंवा चलनात असलेल्या एकूण चलनी नोटांच्या 1.6 टक्के आहे.

सर्वेक्षणाचे निष्कर्ष

- सर्वेक्षणाच्या निष्कर्षांतून असे दिसून आले आहे की, नोटांमध्ये 100 रुपयांना सर्वाधिक पसंती देण्यात आली होती, तर 2000 रुपयांना सर्वात कमी पसंती दिली जात होती.
- नाण्यांमध्ये, 5 रुपयांचे मूल्य सर्वाधिक पसंतीचे होते तर रुपये 1 सर्वात कमी पसंतीचे होते.
- महात्मा गांधींच्या प्रतिमेचे वॉटरमार्क त्यानंतर खिडकीवरील सुरक्षा धागा हे सर्वात मान्यताप्राप्त सुरक्षा वैशिष्ट्य होते.
- सुमारे 3 टक्के प्रतिसादकर्त्यांना बँकेच्या कोणत्याही सुरक्षा वैशिष्ट्याची माहिती नव्हती.
- एकूणच, 10 पैकी अंदाजे सात उत्तरदाते बँक नोटांच्या नवीन मालिकेबद्दल समाधानी असल्याचे आढळले.
- दृष्टिहीन लोकांपैकी बहुसंख्य लोकांना कागदाचा दर्जा आणि नोटांच्या आकाराची माहिती असल्याचे दिसून आले.

7वी फोर्ब्स 30 अंडर 30 आशिया यादी 2022 जाहीर

- फोर्ब्स मासिकाने फोर्ब्स 30 अंडर 30 एशिया लिस्ट 2022 ची 7 वी आवृत्ती प्रसिद्ध केली आहे , ज्यामध्ये प्रत्येकी 10 श्रेणी आहेत ज्यात 30 वर्षाखालील 30 व्यक्तींचा सन्मान करण्यात आला आहे. ही यादी राणा वेहबे वॉटसन यांनी संपादित केली आहे. यादीतील सन्मानित व्यक्ती आशिया-पॅसिफिक प्रदेशातील 22 देश आणि प्रदेशांचे प्रतिनिधित्व करतात. 61 नोंदीसह भारत या यादीत अव्वल आहे, त्यानंतर सिंगापूर (34), जपान (33), ऑस्ट्रेलिया (32), इंडोनेशिया (30) आणि चीन (28) आहेत.

विविध बातम्या

21 जून रोजी कर्नाटकात आंतरराष्ट्रीय योग दिवस साजरा केला जाणार आहे.

- केंद्रीय आयुष मंत्रालयाने 21 जून रोजी कर्नाटक राज्याची सांस्कृतिक राजधानी आणि प्रमुख ऐतिहासिक ठिकाण म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या म्हैसूर शहरात 8 वा आंतरराष्ट्रीय योग दिन (IDY) साजरा केल्याची पुष्टी केली आहे. आयुष मंत्रालयाने मुख्यमंत्र्यांना पत्र लिहिले आहे. कर्नाटकचे सचिव पी. रविकुमार यांनी या प्रकरणाबाबत आणि IDY-2022 च्या मुख्य कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी सर्व संबंधितांना आवश्यक निर्देश जारी करण्याचे निर्देश दिले.
- IDY-2022 ची तयारी आधीच सुरू आहे. आझादी का अमृत महोत्सव' वर्षात आगामी 8 वा IDY येत असल्याने, या मंत्रालयाने देशभरातील 75 प्रतिष्ठित स्थळांवर IDY पाहण्याची योजना आखली आहे

सचिन तेंडुलकर 20व्या वर्षी युनिसेफचा सदिच्छा दूत म्हणून कायम राहणार

- सचिन तेंडुलकर युनायटेड नेशन्स चिल्ड्रेन्स फंड (UNICEF) 'गुडविल अँम्बेसेडर' म्हणून विक्रमी 20 व्या वर्षी कायम राहणार आहे, वंचित मुलांच्या कल्याणासाठी काम करत आहे. प्रसिद्ध क्रिकेटपटू अनेक कारणांसाठी युनिसेफशी अनेक वर्षांपासून जोडले गेले आहेत. युनिसेफसोबतच्या त्यांच्या जवळपास दोन दशकांच्या भागीदारीत, त्यांनी मोहिमा पुढे नेण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषद स्थापना: 1995, भारत;
- राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेचे अध्यक्ष: श्री संतोष सारंगी, IAS;
- राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषद मुख्यालय: नवी दिल्ली.
- कौशल्य विकास आणि उद्योजकता आणि इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान राज्यमंत्री: धर्मेंद्र प्रधान
- कौशल्य विकास आणि उद्योजकता आणि इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान राज्यमंत्री: राजीव चंद्रशेखर
- शिक्षण राज्यमंत्री: डॉ. सुभाष सरकार
- टाटा मोटर्स लिमिटेड मुख्यालय: मुंबई;
- टाटा मोटर्स लिमिटेड संस्थापक: जेआरडी टाटा;
- टाटा मोटर्स लिमिटेड स्थापना: 1945, मुंबई.
- अल्बेनियन राजधानी: तिराना;
- अल्बेनिया चलन: अल्बेनियन लेक;
- अल्बेनियाचे अध्यक्ष: इलिर रेक्सहेप मेटा;
- अल्बेनियाचे पंतप्रधान: एडी रामा.
- सशस्त्र सीमा बाळ स्थापना: 1963;
- सशस्त्र सीमा बाल मुख्यालय: नवी दिल्ली.

Marathi
7/12
तलाठी स्पेशल बॅच
Starts May 9, 2022
9 AM to 12 PM

MARATHI
मिशन खाकी
पोलीस भरती विशेष बॅच
संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी
Starts June 9, 2022

मराठी adda247
MONTHLY
CURRENT AFFAIRS
PDF IN
MARATHI
मासिक चालू घडामोडी पीडीएफ
NEWS

मराठी adda247
Maharashtra State
GK PDF in
MARATHI
MPSC State Service,
MPSC Group B, MPSC Group C,
Saral Seva Bharati, Talathi,
UPSC, SSC, RRB,
IBPS RRB परीक्षांसाठी

दैनिक क्विझ
adda247 मराठी
DailyQuiz
MPSC STATE SERVICE, MPSC GROUP B,
MPSC GROUP C, SARAL SEVA BHARATI, TALATHI,
UPSC, SSC, RRB, IBPS RRB
परीक्षांसाठी

दैनिक चालू घडामोडी
DAILY GK
UPDATE
adda247 मराठी
MPSC STATE SERVICE, MPSC GROUP B
MPSC GROUP C, SARAL SEVA BHARATI
TALATHI, UPSC, SSC, RRB, IBPS RRB
परीक्षांसाठी